

ИЗВЕШТАЈ

БАНКЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2016. ГОДИНЕ

БЕОГРАД, НОВЕМБАР 2016. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

I ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ БАНКЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2016. ГОДИНЕ

1.	ПРИКАЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ	5
1.1.	<i>Показатељи пословања Банке</i>	5
2.	МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ	6
3.	ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ	7
4.	БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30.09.2016. ГОДИНЕ	9
4.1.	<i>Актива Банке на дан 30.09.2016. године</i>	9
4.2.	<i>Пасива Банке на дан 30.09.2016. године</i>	10
4.3.	<i>Дати кредити комитентима и депозити комитената на дан 30.09.2016. године</i>	11
4.4.	<i>Комисиони послови и ванбилансне ставке у 2016. години</i>	12
5.	БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ	13
5.1.	<i>Приходи и расходи по основу камата</i>	14
5.2.	<i>Приходи и расходи по основу накнада</i>	15
5.3.	<i>Остварени добитак из редовног пословања</i>	15
6.	ОПИС ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ КОЈИМА ЈЕ ДРУШТВО ИЗЛОЖЕНО	16
7.	СВИ ЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	16
8.	ОПИС СВИХ ВАЖНИЈИХ ДОГАЂАЈА НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ	16
9.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕАЛИЗАЦИЈИ БИЗНИС ПЛАНА ЗА 2016. ГОДИНУ	16
9.1.	<i>Планиране и остварене вредности биланса стања за трећи квартал 2016. године</i>	17
9.2.	<i>Планиране и остварене вредности биланса успеха за период 01.01.-30.09.2016. године</i>	18

II ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ БАНКЕ

1.	БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30. СЕПТЕМБАР 2016.
2.	БИЛАНС УСПЕХА У ПЕРИОДУ ОД 01. ЈАНУАРА ДО 30. СЕПТЕМБРА 2016.
3.	ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
4.	ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
5.	ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
6.	НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2016.

III ИЗЈАВА ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

IV ОДЛУКА О ОДОБРАВАЊУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Квартални извештај за трећи квартал 2016. године представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања Комерцијалне банке а.д. Београд остварених у трећем кварталу 2016. године, као и у првих девет месеци 2016. године.

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ БАНКЕ

ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2016. ГОДИНЕ

БЕОГРАД, НОВЕМБАР 2016. ГОДИНЕ

1. ПРИКАЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ

1.1. Показатељи пословања Банке

ОПИС	30.09.16.	31.08.16.	31.07.16.	30.06.16.	31.03.16.	2015.	2014.
БИЛАНС СТАЊА (000 РСД)							
Билансна актива	409.980.249	417.721.026	416.612.244	409.953.486	409.645.236	391.856.849	406.261.524
Ванбилансно пословање	548.930.066	600.366.454	595.781.376	580.186.744	577.265.398	580.407.210	373.803.974
СТАНОВНИШТВО							
Кредити ¹	75.714.194	75.262.008	74.762.202	74.264.151	72.609.866	70.784.957	69.039.387
Депозити ²	227.436.617	226.347.925	226.572.622	226.039.019	221.189.992	218.836.847	207.430.548
ПРИВРЕДА							
Кредити	81.398.985	81.485.795	83.993.095	82.241.658	87.231.841	89.204.275	112.768.251
Депозити	76.942.023	81.359.081	78.276.823	58.724.631	59.208.664	55.503.896	57.437.462

ОПИС	30.09.16.	31.08.16.	31.07.16.	30.06.16.	31.03.16.	2015.	2014.
БИЛАНС УСПЕХА (000 РСД)							
Добитак/губитак пре опорезивања	-1.779.702	-1.913.427	-2.183.408	-2.645.550	1.403.008	-6.414.158	4.757.589
Нето приходи од камата	10.228.001	9.111.307	7.945.346	6.787.583	3.380.331	13.529.809	13.298.586
Нето приходи од накнада	3.588.952	3.233.744	2.834.100	2.415.945	1.164.325	4.899.947	4.717.757
ПАРАМЕТРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ							
РОА (%)	-0,58	-0,70	-0,92	-1,30	1,40	-1,62	1,25
РОЕ – на акцијски капитал	-5,93	-7,17	-9,35	-13,22	14,02	-16,02	11,88
РОЕ – на укупан капитал	-3,88	-4,68	-6,08	-8,53	8,99	-9,35	7,05
Нето каматна маржа на укупну активу (%)	3,33	3,34	3,34	3,34	3,37	3,42	3,49
Cost / income рацио (%)	58,46	58,28	58,60	59,12	58,18	58,60	59,65
Оперативни трошкови (000 РСД) ³	8.077.613	7.194.873	6.316.577	5.440.907	2.644.003	10.799.510	10.745.910
Нето расходи индиректних отписа пласмана и резервисања (000 РСД)	7.385.488	6.917.397	6.495.614	6.246.223	492.099	13.008.527	2.725.389
Показатељ девизног ризика	6,31	2,86	3,41	3,18	8,10	10,60	2,90
Показатељ ликвидности	2,97	3,40	2,84	2,86	3,32	2,73	2,84
Оперативни токови готовине	8.149.103	7.302.953	5.986.137	5.446.337	2.691.591	7.819.613	7.121.339

ОПИС	30.09.16.	31.08.16.	31.07.16.	30.06.16.	31.03.16.	2015.	2014.
РАЦИО КРЕДИТИ/ДЕПОЗИТИ							
Бруто кредити/депозити	64,72	64,05	64,49	66,22	64,22	67,43	72,45
Нето кредити/депозити	53,05	52,61	53,09	54,70	54,33	57,19	66,33
КАПИТАЛ (000 РСД)							
Адекватност капитала (%)	23,06	22,82	22,22	23,04	22,02	22,70	17,67
Број запослених	2.927	2.916	2.913	2.907	2.890	2.877	2.906
Актива по запосленом (000 EUR)	1.136	1.163	1.160	1.144	1.114	1.120	1.156
Актива по запосленом (000 РСД)	140.068	143.251	143.018	141.023	137.243	136.203	139.801

1 Позиција кредити (становништво и привреда) не укључује остале пласмане и потраживања.

2 Позиција депозити не укључује остале обавезе и средства примљена кроз кредитне линије.

3 У оквиру оперативних трошкова приказани су трошкови зарада, материјални и нематеријални оперативни трошкови.

2. МАКРОЕКОНОМСКИ УСЛОВИ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ

Тренд кретања инфлације, испод доње границе циљаног одступања настављен је у текућој години заредом и на крају трећег квартала износи 0,6% мг. Ниска инфлација резултат је ниске агрегатне тражње и ниске инфлације у окружењу. У наредном периоду се очекује умерени раст инфлације услед раста цене струје и опоравка агрегатне тражње. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2017. године (НБС).

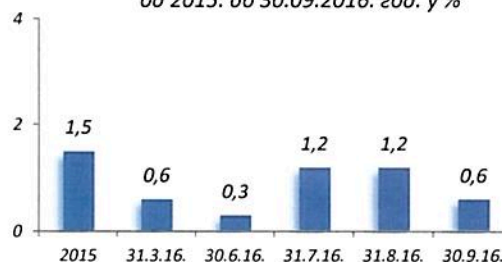
У трећем кварталу ове године, динар је благо депресирао у односу на евро. Курс динара је стабилизован на вредности од око 123 динара за један евро. На крају трећег квартала текуће године дошло је до пада курса динара у односу на крај претходне године за 1,4%.

Референтна каматна стопа НБС снижена је најпре у фебруару текуће године на ниво од 4,25%, а потом и у јулу додатно на ниво од 4,00%. На крају трећег квартала референтна каматна стопа је задржана на новоу 4,00%, имајући у виду очекивано кретање инфлације у наредном периоду и очекивани повратак у границе циља. Битан утицај на ниво РКС има и даље присутна неизвесност на међународном робном и финансијском тржишту и поред фискалне консолидације и спроведених структурних реформи које повећавају заштиту од негативног утицаја из међународног окружења.

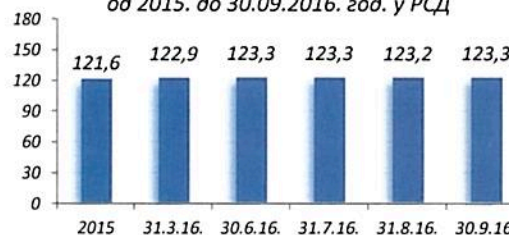
Банкарски сектор у Републици Србији је забележио благи раст билансне aktive у другом кварталу 2016. године (2,4%) у односу на крај претходне године, што представља охрабрујући тренд.

Због предприватизационог „чишћења“ лоших кредита и повећања покривености НПЛ-а исправкама вредности на преко 70%, Банка је у току 2015. године незнатно смањила учешће у укупној билансној активи банкарског сектора (-0,8 пп). Током првог полугодишта 2016. године Банка је незнатно повећала тржишно учешће за 0,2 пп достигавши ниво од 13,1%.

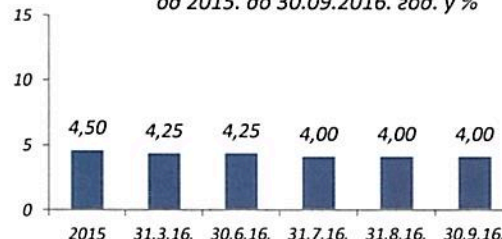
Међугодишња стопа инфлације у периоду од 2015. до 30.09.2016. год. у %

Курс РСД у односу на ЕУР у периоду од 2015. до 30.09.2016. год. у РСД

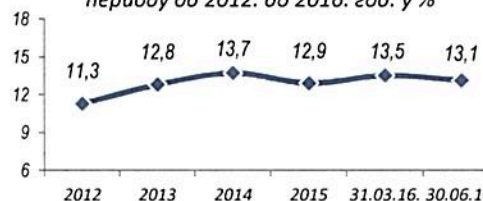
Референтна стопа НБС у периоду од 2015. до 30.09.2016. год. у %

Кретање билансне aktive банкарског сектора у периоду од 2012. до 2016. год. у %

Кретање тржишног учешћа Банке у периоду од 2012. до 2016. год. у %

3. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНКЕ У ПЕРИОДУ ОД 01.01.2016. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ

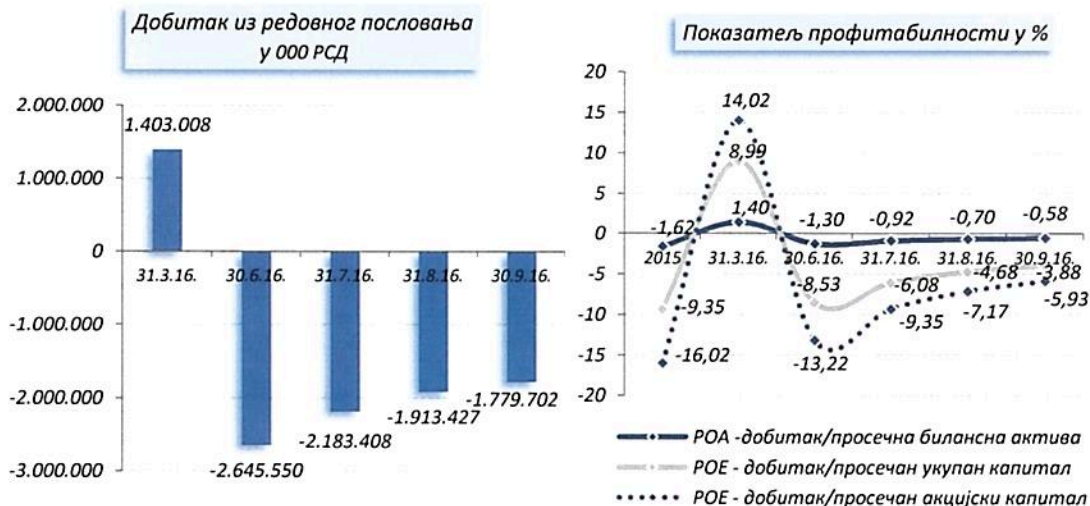
ОПИС	30.09.16.	31.08.16.	31.07.16.	30.06.16.	31.03.16.	2015.	2014.
БИЛАНС СТАЊА (000 РСД)							
Билансна актива	409.980.249	417.721.026	416.612.244	409.953.486	409.645.236	391.856.849	406.261.524
Ванбилансно пословање	548.930.066	600.366.454	595.781.376	580.186.744	577.265.398	580.407.210	373.803.974
СТАНОВНИШТВО							
Кредити	75.714.194	75.262.008	74.762.202	74.264.151	72.609.866	70.784.957	69.039.387
Депозити	227.436.617	226.347.925	226.572.622	226.039.019	221.189.992	218.836.847	207.430.548
ПРИВРЕДА							
Кредити	81.398.985	81.485.795	83.993.095	82.241.658	87.231.841	89.204.275	112.768.251
Депозити	76.942.023	81.359.081	78.276.823	58.724.631	59.208.664	55.503.896	57.437.462

На дан 30.09.2016. године билансна актива Банке износи 409.980,2 милиона динара и повећана је за 18.123,4 милиона динара или 4,6% у односу на крај 2015. године.

Ванбилансна актива смањена је у 2016. години, и на крају септембра текуће године износи 548.930,1 милион динара. Смањење ванбилансног пословања износи 31.477,1 милион динара односно 5,4%.

У првих девет месеци 2016. године Банка је смањила задужење по основу узетих кредитних линија у износу од 5.393,6 милиона динара што представља смањење у односу на остварење на крају 2015. године (-21,5%). У посматраном периоду Банка је остварила раст депозита (без осталих обавеза и кредитних линија) у износу од 23.763,7 милиона динара или 8,2%. У структури наведене промене, депозити становништва су повећани за 8.599,8 милиона динара (3,9%), а депозити правних лица у износу од 21.438,1 милион динара (38,6%). На крају трећег квартала Банка је остварила благи раст пласираних кредита (без осталих пласмана и потраживања) у износу од 610,1 милион динара односно 0,4%. У наведеним променама садржан је и ефекат депресијације динара у односу на евро (1,4%) и швајцарски франак (1,2%).

ОПИС	30.09.16.	31.08.16.	31.07.16.	30.06.16.	31.03.16.	2015.	2014.
БИЛАНС УСПЕХА (000 РСД)							
Добитак пре опорезивања	-1.779.702	-1.913.427	-2.183.408	-2.645.550	1.403.008	-6.414.158	4.757.589
Нето приходи од камата	10.228.001	9.111.307	7.945.346	6.787.583	3.380.331	13.529.809	13.298.586
Нето приходи од накнада	3.588.952	3.233.744	2.834.100	2.415.945	1.164.325	4.899.947	4.717.757
ПАРАМЕТРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ							
РОА (%)	-0,58	-0,70	-0,92	-1,30	1,40	-1,62	1,25
РОЕ – на акцијски капитал	-5,93	-7,17	-9,35	-13,22	14,02	-16,02	11,88
РОЕ – на укупан капитал	-3,88	-4,68	-6,08	-8,53	8,99	-9,35	7,05
Нето каматна маржа на укупну активу (%)	3,33	3,34	3,34	3,34	3,37	3,42	3,49
Cost / income рачно (%)	58,46	58,28	58,60	59,12	58,18	58,60	59,65
Оперативни трошкови (000 РСД)	8.077.613	7.194.873	6.316.577	5.440.907	2.644.003	10.799.510	10.745.910
Нето расходи индиректних отписа пласмана и резервисања (000 РСД)	7.385.488	6.917.397	6.495.614	6.246.223	492.099	13.008.527	2.725.389
Показатељ девизног ризика	6,31	2,86	3,41	3,18	8,10	10,60	2,90
Показатељ ликвидности	2,97	3,40	2,84	2,86	3,32	2,73	2,84
Оперативни токови готовине	8.149.103	7.302.953	5.986.137	5.446.337	2.691.591	7.819.613	7.121.339

Комерцијална банка је, на крају трећег квартала 2016. пословала оперативно позитивно са нето приходима од 5,6 милијарди динара, што је резултат пре корекције кредитног портфолија.

У периоду од јуна до септембра текуће године Банка је спроводила додатно сређивање кредитног портфолија што је имало за последицу раст расхода по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки и исказала укупне нето расходе за првих девет месеци по основу обезвређења у износу од 7.385,5 милиона динара. Поменуто чишћење кредитног портфолија је резултовало оствареним губитком за девет месеци 2016. године (1.779,7 милиона динара) али и смањењем губитка за 865,8 милиона динара у односу на прво полугодиште ове године. И поред забележеног губитка Банка је високо капитализована и стабилна са адекватношћу капитала од 23,06%, што је знатно изнад регулаторног лимита (12,00%), због чега се додатно сређивање ризичне aktive неће негативно одразити на будуће пословање. Банка на крају трећег квартала има издвојене резерве из добитка у износу од 18.791,8 милиона динара, што је више за 5.679,7 милиона динара од укупно потребних резерви за процењене губитке обрачунатих по регулативи НБС (13.112,2 милиона динара). Банка је у посматраном временском периоду остварила све параметре пословања изнад лимита прописаних Законом о банкама и испунила све обавезе што је поуздан показатељ стабилног и сигурног пословања.

Резултат Банке на крају трећег квартала, као и на крају другог, у односу на исти период прошле године, највише је под утицајем поменутог повећања нето расхода индиректних отписа пласмана и резервисања у износу од 3.658,4 милиона динара односно 98,2%, незнатног смањења нето прихода по основу камата у износу од 70,0 милиона динара (0,7%), смањења осталих пословних прихода у износу од 128,4 милиона динара (37,3%) и смањења нето прихода од накнада 29,5 милиона динара (0,8%). Од позитивних ефеката истиче се пораст нето добитка по основу финансијских средстава намењених трговању у износу од 42,4 милиона динара.

Раст обима пословања, увећао је и показатељ active по броју запослених Банке. У првих девет месеци текуће године повећана је active по запосленом у Банци са 136,2 милиона динара (31.12.2015.), на износ од 140,1 милиона динара на дан 30.09.2016. године.

На крају трећег квартала 2016. године „Cost income ratio“ (CIR) износи 58,46%, док је на крају 2015. године износио 58,60%.

4. БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 30.09.2016. ГОДИНЕ

4.1. Актива Банке на дан 30.09.2016. године

(У 000 РСД)

Р. БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2016.	31.12.2015.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=3/4
1.	Готовина и средства код централне банке	62.128.734	63.523.715	97,80
2.	Заложена финансијска средства	-	-	-
3.	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	403.699	851.056	47,44
4.	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	-	-	-
5.	Финансијска средства расположива за продају	131.000.935	127.173.383	103,01
6.	Финансијска средства која се држе до доспећа	-	-	-
7.	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	36.959.418	16.844.000	219,42
8.	Кредити и потраживања од комитената	158.473.809	162.742.565	97,38
9.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-
10.	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	-	-	-
11.	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	-	-	-
12.	Инвестиције у зависна друштва	5.480.888	5.480.888	100,00
13.	Нематеријална улагања	365.826	216.830	168,72
14.	Некретнине, постројења и опрема	5.929.448	6.139.572	96,58
15.	Инвестиционе некретнине	2.704.323	2.744.026	98,55
16.	Текућа пореска средства	-	37.017	-
17.	Одложена пореска средства	212.833	-	-
18.	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	63.314	63.314	100,00
19.	Остала средства	6.257.022	6.040.483	103,58
	УКУПНО АКТИВА (од А 1. до А 19.)	409.980.249	391.856.849	104,63

Билансна актива Банке на крају трећег квартала 2016. године повећана је за 18.123,4 милиона динара или 4,6% у односу на крај претходне године.

У структури билансне активе издваја се повећање кредита и потраживања од банака и других финансијских организација (по новој билансној шеми) који су исказали повећање за 20.115,4 милиона динара, односно 119,4%. Поред тога, издваја се и повећање позиције финансијска средства расположива за продају, која су повећана током трећег квартала текуће године за 3.827,6 милиона динара или 3,0%.

На крају трећег квартала 2016. године укупни пласмани и потраживања од комитената и банака и других финансијских организација износе 195.433,2 милиона динара, што чини 47,7% укупне билансне активе Банке.

Током првих девет месеци 2016. године, позиција готовине и средстава код централне банке бележи смањење у износу од 1.395,0 милиона динара односно 2,2%.

4.2. Пасива Банке на дан 30.09.2016. године

(У 000 РСД)

Р. БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2016.	31.12.2015.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=3/4
1.	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	1.161	-	-
2.	Финансијске обавезе која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	-	-	-
3.	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	-	-	-
4.	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	13.137.441	17.159.317	76,56
5.	Депозити и остале обавезе према другим комитентима	322.346.281	300.005.903	107,45
6.	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	-	-	-
7.	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства	-	-	-
8.	Субординиране обавезе	6.239.022	6.077.962	102,65
9.	Резервисања	2.180.780	2.109.020	103,40
10.	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља	-	-	-
11.	Текуће пореске обавезе	-	-	-
12.	Одложене пореске обавезе	334.416	127.545	262,19
13.	Остале обавезе	6.061.646	4.920.368	123,19
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од П 1. до П 13.)	350.300.747	330.400.115	106,02
	КАПИТАЛ			
14.	Акцијски капитал	40.034.550	40.034.550	100,00
15.	Сопствене акције	-	-	-
16.	Добитак	8.071	179.550	4,50
17.	Губитак	1.779.702	6.299.631	-
18.	Резерве	21.416.583	27.542.265	77,76
19.	Нереализовани губици	-	-	-
20.	Учешћа без права контроле	-	-	-
21.	УКУПНО КАПИТАЛ (од П 14. до П 20.)	59.679.502	61.456.734	97,11
	УКУПНО ПАСИВА (од П 1. до П 20.)	409.980.249	391.856.849	104,63

На крају септембра 2016. године укупне обавезе износе 350.300,7 милиона динара и чине 85,4% укупне билансне пасиве (31.12.2015: 84,3%). У односу на крај претходне године укупне обавезе повећане су за 19.900,6 милиона динара односно 6,0%. Укупан капитал Банке са 59.679,5 милиона динара учествује у укупној пасиви са 14,6% (31.12.2015: 15,7%), и смањен је за 1.777,2 милиона динара односно 2,9%.

Позиција депозити и остале обавеза према другим комитентима је повећана у извештајном периоду за 22.340,4 милиона динара или 7,5%, док је позиција депозити и остале обавеза према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци смањена у односу на крај претходне године за 4.021,9 милиона динара или 23,4%. Позиција осталих обавеза је повећана за 1.141,3 милион динара или 23,2%.

Субординиране обавезе у износу од 50,0 милиона евра повучене су крајем 2011. године у циљу повећања регулаторног капитала.

У току девет месеци 2016. године Банка је смањила кредитне линије у нето противвредности од 5.393,6 милиона динара враћањем одређених ино кредитних линија које су у међувремену постале неконкурентне. Стање предметних обавеза на дан 30.09.2016. године износи 19.740,5 милиона динара што је смањење за 21,5% од почетка године.

У структури билансне пасиве укупни депозити и остале обавезе банака, других финансијских организација, централне банке и других комитената износе 335.483,7 милиона динара, што чини 81,8% укупне билансне пасиве бележећи при томе повећање у односу на почетак године од 18.318,5 милиона динара или 5,8%.

4.3. Дати кредити комитентима и депозити комитената на дан 30.09.2016. године

Дати кредити (без осталих пласмана и потраживања), најзначајнија категорија активе, забележила је повећање од 610,1 милион динара односно 0,4%. Ниво датих кредита, на крају трећег квартала 2016. године, под значајним је утицајем пласмана банкама и другим финансијским организацијама, који су на крају септембра достигли износ од 9.039,0 милиона динара што представља раст у износу 3.486,2 милиона динара односно 62,8%. Раст је истовремено остварен и на позицији кредити становништву у износу од 4.929,2 милиона динара односно 7,0%. Са друге стране, пласмани привреди су смањени за 7.805,3 милиона динара или 8,7%. Укупни кредити комитентима и банкама, на крају трећег квартала, износе 166.152,2 милиона динара и повећани су у односу на крај претходне године за 0,4%.

(У 000 РСД)

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	СТАЊЕ НА ДАН 30.09.2016.	СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2015.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5= (3:4)*100
I	ДАТИ КРЕДИТИ КОМИТЕНТИМА (1.+2.+3.)	166.152.187	165.542.078	100,37
1.	Привреда	81.398.985	89.204.275	91,25
2.	Становништво	75.714.194	70.784.957	106,96
3.	Банке и финансијске организације	9.039.008	5.552.846	162,78
II	ПРИМЉЕНИ ДЕПОЗИТИ КОМИТЕНАТА (1.+2.+3.)	313.226.716	289.462.989	108,21
1.	Привреда	76.942.023	55.503.896	138,62
2.	Становништво	227.436.617	218.836.847	103,93
3.	Банке и финансијске организације	8.848.076	15.122.245	58,51

НАПОМЕНА: дати кредити и примљени депозити приказани према претходној билансној шеми

Промена депозита (без осталих обавеза и кредитних линија) за девет месеци 2016. године, у највећој мери је под утицајем повећања депозита привреде (21.438,1 милион динара) и повећања депозита становништва (противвредност 8.599,8 милиона динара). Депозити банака и других финансијских организација забележили су смањење (противвредност 6.274,2 милиона динара). У протеклом деветомесечном периоду, у оквиру наведених промена, девизна штедња становништва повећана је за 15,5 милиона евра.

У посматраном периоду, Банка је успела да повећа девизне штедне улоге грађана за 15,5 милиона евра или 1,0%, чему је у великој мери допринела репутација сигурне и стабилне банке на српском тржишту.

Наставак процеса економских реформи, ниске просечне зараде, нису утицали на промену девизне штедне становништва већ је иста повећана у току девет месеци ове године и достигла суму од 1.585,3 милиона евра.

Поверење штедиша омогућило је Банци да по обиму прикупљене девизне штедне, имиџу и препознатљивости задржи водеће место у оквиру банкарског сектора Републике Србије.

4.4. Комисиони послови и ванбилансне ставке у 2016. години

(У 000 РСД)

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	СТАЊЕ НА ДАН	СТАЊЕ НА ДАН	ИНДЕКС
		30.09.2016.	31.12.2015.	
1	2	3	4	5=(3:4)*100
I	ПОСЛОВИ У ИМЕ И ЗА РАЧУН (комисиони послови)	4.434.297	4.444.445	99,77
II	ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	31.727.383	27.973.028	113,42
1.	Плативе гаранције	3.980.447	4.702.206	84,65
2.	Чинидбене гаранције	6.525.048	6.453.308	101,11
3.	Неискоришћене преузете обавезе	20.854.353	16.245.267	128,37
4.	Остале ванбилансне ставке које се класификују	299.872	518.082	57,88
5.	Непокривени акредитиви	67.662	54.165	124,92
III	ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ КОЈЕ СЕ НЕ КЛАСИФИКУЈУ	512.768.387	547.989.736	93,57
1.	Обвезнице девизне штедне	1.498.531	2.774.418	54,01
2.	Хартије од вредности у депоу	220.057.465	243.310.380	90,44
3.	Друге ванбилансне ставке	291.212.390	301.904.938	96,46
	УКУПНО (I +II+III)	548.930.066	580.407.210	94,58

На дан 30.09.2016. године укупне ванбилансне ставке које се класификују износе укупно 31.727,4 милиона динара што представља повећање за 3.754,4 милиона динара или 13,4% у односу на крај претходне године, претежно због повећања неискоришћених преузетих обавеза (4.609,1 милион динара) и у мањој мери чинидбених гаранција (71,7 милиона динара).

5. БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. ДО 30.09.2016. ГОДИНЕ

(У 000 РСД)

Р.БР.	ОПИС БИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ	30.09.2016.	30.09.2015.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=(3:4)*100
	ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
1.1.	Приходи од камата	12.843.795	14.580.583	88,09
1.2.	Расходи од камата	2.615.794	4.282.639	61,08
1.	Нето приходи/расходи по основу камата	10.228.001	10.297.944	99,32
2.1.	Приходи од накнада и провизија	4.570.873	4.428.391	103,22
2.2.	Расходи накнада и провизија	981.921	809.945	121,23
2.	Нето приходи/расходи по основу накнада и провизија	3.588.952	3.618.446	99,18
3.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава намењених трговању	46.748	4.337	1.077,89
4.	Нето добитак/губитак по основу заштите од ризика			-
5.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха			-
6.	Нето добитак/губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	-53.675	3.363	-
7.	Нето приход/расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	-5.492	-28.767	19,09
8.	Нето добитак/губитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједничке подухвате	5.143		-
9.	Остали пословни приходи	215.929	344.375	62,70
10.	Нето приход/расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбилансних ставки	-7.385.488	-3.727.046	198,16
11.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД	6.640.118	10.512.652	63,16
12.	УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД			-
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	3.237.684	3.087.515	104,86
14.	Трошкови амортизације	515.030	610.814	84,32
15.	Остали расходи	4.667.106	5.509.616	84,71
16.	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		1.304.707	-
17.	ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.779.702		-
18.	Порез на добитак			-
19.	Добитак по основу одложених пореза			-
20.	Губитак по основу одложених пореза			-
21.	ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА		1.304.707	-
22.	ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	1.779.702		-
23.	Нето добитак пословања које се обуставља			-
24.	Нето губитак пословања које се обуставља			-
25.	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК		1.304.707	-
26.	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК	1.779.702		-
27.	Добитак који припада матичном ентитету			-
28.	Добитак који припада власницима без права контроле			-
29.	Губитак који припада матичном ентитету			-
30.	Губитак који припада власницима без права контроле			-
31.	Зарада по акцији			-
32.	Основна зарада по акцији			-
33.	Умањена (разводњена) зарада по акцији			-

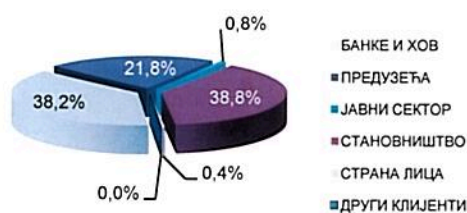
5.1. Приходи и расходи по основу камата

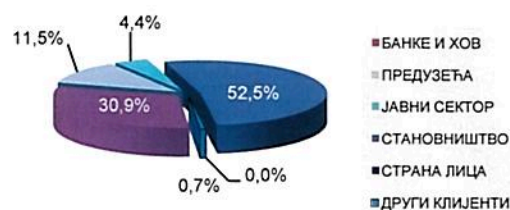
Добитак по основу камата, у периоду 01.01. - 30.09.2016. износи 10.228,0 милиона динара, што у односу на исти период прошле године представља смањење од 0,7%.

У односу на исти период прошле године, приходи од камата Банке мањи су за 1.736,8 милиона динара или за 11,9%, док су расходи по основу камата смањени за 1.666,8 милиона динара или 38,9%.

Приходи од камата по секторима у 2016. години

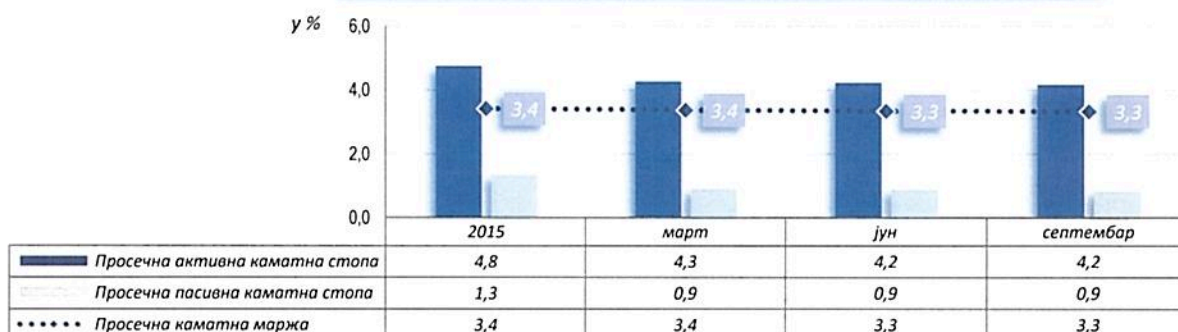

Расходи по основу камата по секторима у 2016. години

У оквиру прихода од камата, готово подједнако учешће имају приходи од камата по пословима са становништвом (4.986,7 милиона динара или 38,8%) и приходи од камата по пословима са хов (4.912,8 милиона динара, 38,2%). У оквиру расхода камата доминирају камате на депозите становништва (1.372,6 милиона динара или 52,5%) што је највећим делом резултат расхода камата на прикупљену девизну штедњу становништва.

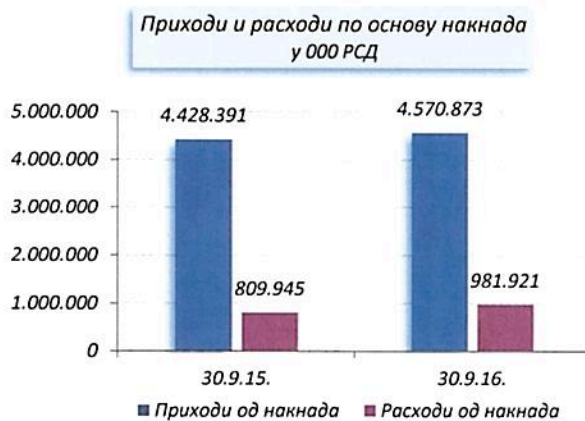
Кретање каматне марже на укупну активу у %

Просечна активна каматна стопа на крају трећег квартала текуће године је била 4,2%, а просечна пасивна каматна стопа 0,9%, тако да је просечна каматна маржа Банке на крају трећег квартала 2016. године износила 3,3% и није промењена у односу на други квартал.

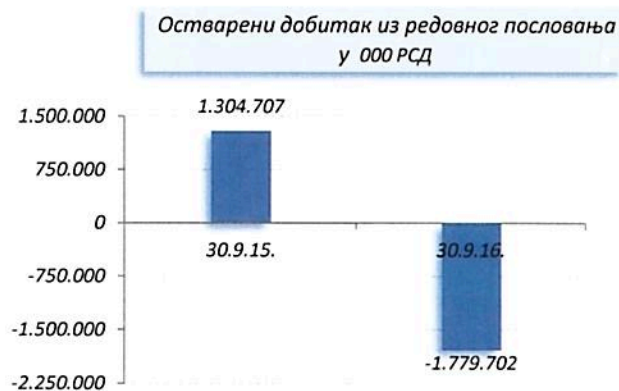
5.2. Приходи и расходи по основу накнада

У односу исти период прошле године, приходи од накнада и провизија за банкарске услуге већи су за 142,5 милиона динара или за 3,2%, али су и расходи по истом повећани за 172,0 милиона динара или за 21,2%.

Добитак по основу накнада и провизија за девет месеци 2016. године износи 3.589,0 милиона динара и за 0,8% је мањи у односу на исти период претходне године.

5.3. Остварени добитак из редовног пословања

Услед „чишћења“ проблематичних кредита кроз повећање покривености НПЛ-а исправкама вредности у прошлој години, Банка је у 2016. годину ушла са знатно квалитетнијим кредитним портфолиом. Услед потребе спровођења додатне исправке вредности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансној активи, Банка је у периоду од 01. јануара до 30. септембра 2016. године остварила губитак из пословања у износу од 1.779,7 милиона динара. У истом периоду претходне године Банка је остварила добитак у износу од 1.304,7 милиона динара.

Процес сређивања кредитног портфолија и раст исправки вредности настављен у другом и трећем кварталу текуће године, као и припрема за примену стандарда МСФИ 9, утицали су на пословни резултат Банке на дан 30.09.2016.

ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ПРОПИСАНИ ЗАКОНОМ О БАНКАМА

Р.БР.	ОПИС	ПРОПИСАНО	30.09.2016.	2015.
1.	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (НЕТО КАПИТАЛ / КРЕДИТНИ РИЗИК + ОПЕРАТИВНИ РИЗИЦИ + ОТворЕНА ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА)	МИН. 12%	23,06	22,70
2.	ПОКАЗАТЕЉ УЛАГАЊА У ЛИЦА КОЈА НИСУ У ФИНАНСИСКОМ СЕКТОРУ И ОСНОВНА СРЕДСТВА	МАКС. 60%	20,90	23,13
3.	ПОКАЗАТЕЉ ВЕЛИКЕ ИЗЛОЖЕНОСТИ БАНКЕ	МАКС. 400%	37,88	79,76
4.	ПОКАЗАТЕЉ ДЕВИЗНОГ РИЗИКА	МАКС. 20%	6,31	10,60
5.	ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ	МИН. 0,8	2,97	2,73

6. ОПИС ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ КОЈИМА ЈЕ ДРУШТВО ИЗЛОЖЕНО

Детаљан приказ главних ризика и претњи којима је Банка изложена у наредном периоду, је извршен у поглављу Управљање ризицима, Напомена уз финансијске извештаје.

7. СВИ ЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

На дан 30.09.2016. године лица повеза с Банком су:

1. Комерцијална банка а.д. Будва, Црна Гора,
2. Комерцијална банка а.д. Бања Лука, Босна и Херцеговина,
3. КомБанк Инвест а.д. Београд,
4. три правна лица (Ласта доо Сомбор, Мента доо Ниш, ГП Компани доо Краљево) и већи број физичких лица, према одредбама члана 2. Закона о банкама у делу којим се регулише појам „лица повезаних са банком“.

Укупна изложеност према лицима повезаним с Банком на дан 30.09.2016. износила је 525.885,1 хиљада динара, што је у односу на капитал од 41.324.818,3 хиљада динара представљало 1,27% (максимална вредност укупних пласмана свим лицима повезаним с Банком по Закону о банкама износи 25% капитала).

Највећи део изложености према лицима повезаним с Банком на дан 30.09.2016. године, износ од 519.064,3 хиљаде динара односно 1,26% капитала Банке, односи се на пласмане физичким лицима која припадају групи повезаних лица.

У складу са чланом 37. Закона о банкама, лицима повезаним с банком, Банка није одобравала кредите под условима који су повољнији од услова одобрених другим лицима која нису повезана с Банком.

Детаљнији приказ односа Банке са повезаним лицима је представљен у тачки Повезана лица, Напомена уз финансијске извештаје.

8. ОПИС СВИХ ВАЖНИЈИХ ДОГАЂАЈА НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

По завршетку полугодишњег пословања од битнијих пословних догађаја, издвајамо одржавање редовне седнице Скупштине акционара Банке 26.07.2016. године на којој је усвојена следећа одлука:

1. Одлука о именовању спољног ревизора Банке за 2016. годину.

Опис догађаја након датума биланса стања представљен је у тачки 6. Догађаји након биланса стања, Напомена уз финансијске извештаје за трећи квартал 2016. године.

9. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕАЛИЗАЦИЈИ БИЗНИС ПЛАНА ЗА 2016. ГОДИНУ

Реализација Стратегије и Бизнис плана 2016-2018, за девет месеци 2016. године, одвијала се у оквиру следећих макроекономских услова пословања од којих посебно издвајамо:

- раст БДП од 2,0% у другом кварталу 2016. године у односу на исти период претходне године (РЗС), ревидирани план за целу годину је раст од 2,5% (НБС и МФ РС),
- стабилно кретање курса динара око нивоа од 123 динара за евро (курс динара у односу на евро-планирано на крају текуће године: 1 евро = 122,50 динара (КБ), а остварено је на дан 30.09.2015.: 1 евро = 123,2929 динара),

-стопа инфлације од 0,6% (међугодишња, септембар 2016./септембар 2015.) има тренд пада и тренутно је испод доње границе циљане стопе за септембар ове године (4,0+/-1,5%) и 0,5 пп изнад историског минимума који је реализован у јануару 2015. године (0,1% мг).

У 2016. години се очекује убрзање раста привредне активности услед присутне макроекономске стабилности, релаксације монетарне политике, побољшања у пословном окружењу, започетог структурног прилагођавања, структурних реформи и опоравка екстерне и домаће тражње. Првобитне пројекције БДП за 2016. су кориговане навише, раст на 2,5%⁴ што је 0,7 пп више од новембарске процене (1,8%). За разлику од првог квартала ове године када је остварен раст БДП од 3,5% мг, у другом кварталу је раст успорен на 2,0% првенствено због ремонта на електроенергетским постројењима што се одразило на смањење производње сектора рударства и енергетике. Раст је остварен у сектору прерађивачке индустрије, у услужном сектору, а позитиван допринос дала је и пољопривреда. У циљу унапређења кредитне активности банкарског сектора, крајем прошле и почетком ове године НБС је делимично ублажила монетарне услове преко стопе издвајања обавезне резерве.

Стопе издвајања девизне обавезне резерве смањене су за укупно 6 пп од септембра 2015. године. Настављен је стабилан прилив страних директних инвестиција у 2016. години, чиме је обезбеђена покривеност дефицита текућег платног биланса, и у периоду јануар-август текуће године износе око 1.200,9 милиона еура⁵. Посебно је повећан прилив страних директних инвестиције у области финансијских услуга, телекомуникација и послова са некретнинама.

Раст економске активности и пад каматних стопа утицали су на наставак опоравка кредитне активности банкарског сектора и у овој години. У августу ове године реална стопа раста домаћих кредита на нивоу сектора је износила око 4,0%⁶ мг. У структури доминирају готовински и кредити за рефинансирање код сектора становништва, док код привреде доминирају кредити за ликвидност и инвестиције. До краја текуће године се очекује даљи раст кредитне активности, услед растеређења монетарне политике, повећања конкуренције међу банкама и повећања тражње за кредитима. Поред раста новоодобрених кредита забележен је и раст укупне штедње становништва (динарске и девизне) од јануара до августа текуће године.

9.1. Планиране и остварене вредности биланса стања за трећи квартал 2016. године

Укупна билансна актива Банке, на крају трећег квартала 2016. године, износи 409.980,2 милиона динара и у односу на планирану вредност за крај године већа је за 12.812,8 милиона динара односно 3,2%. Значајна позитивна одступања између остварених и планираних величина забележена су на позицијама кредити банкама и другим финансијским организацијама (без осталих потраживања), остварење је веће за 3.806,1 милион динара или 72,7% од планиране величине, затим готовина и средства код централне банке, остварена вредност је већа од планиране величине за 2.631,6 милиона динара односно 4,4%. Такође, кредити пласирани становништву бележе раст за 1.362,2 милиона динара односно 1,8% у односу на планску вредност.

Пад остварене вредности у односу на планирану забележен је посебно на позицији кредити правним лицима, реализована вредност је мања за 10.653,0 милиона динара или 11,6% у односу на планирану вредност, што је последица исправке вредности потраживања – бруто исправка вредности потраживања у првих девет месеци ове године износи 14.351,4 милиона динара..

У структури билансне пасиве позитивно одступање у односу на планиране величине реализовано је на позицијама депозита (18.064,6 милиона динара, без осталих обавеза и примљених кредитних линија), чему је највише допринео раст депозита предузећа (13.537,7 милиона динара), раст депозита становништва (раст од 4.577,6 милиона динара). Позиција остале обавезе је такође забележила раст у односу на план за 938,2 милиона динара. Негативно одступање исказано је на позицији депозити

⁴ Текућа макроекономска кретања, септембар 2016, Министарство финансија РС.

⁵ Народна банка Србије.

⁶ Макроекономска кретања у Србији, октобар 2016, Народна банка Србије.

банака и других финансијских организација - смањење реализације у односу на план у износу од 50,7 милиона динара.

Кретање курса динара - депресијација (1,4% у односу на ЕУР), у одређеној мери је повећало одступања реализованих од планских величина.

Остварене и планиране позиције активе и пасиве биланса стања на дан 30.09.2016. године имају следеће вредности:

(У 000 РСД)				
Р.Бр.	БИЛАНСНА ПОЗИЦИЈА	План 31.12.2016.	Остварено 30.09.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3*100
АКТИВА				
1.	Готовина и средства код централне банке	59.497.150	62.128.734	104,42
2.	Хартије од вредности	130.629.026	131.404.634	100,59
3.	Дати кредити (3.1.+3.2.+3.3.)	171.636.933	166.152.187	96,80
3.1.	Предузећа	92.051.990	81.398.985	88,43
3.2.	Становништво	74.352.000	75.714.194	101,83
3.3.	Банке и финансијске организације	5.232.943	9.039.008	172,73
4.	Остала актива	35.404.332	50.294.695	142,06
5.	УКУПНА АКТИВА (1.+2.+3.+4.)	397.167.441	409.980.249	103,23
ПАСИВА				
1.	Депозити	295.162.125	313.226.716	106,12
1.1.	Предузећа	63.404.318	76.942.023	121,35
1.2.	Становништво	222.859.000	227.436.617	102,05
1.3.	Банке и финансијске организације	8.898.808	8.848.076	99,43
2.	Остале обавезе	36.135.877	37.074.032	102,60
3.	Укупне обавезе (1.+2.)	331.298.003	350.300.747	105,74
4.	Укупан капитал	65.869.439	59.679.502	90,60
5.	УКУПНА ПАСИВА (3.+4.)	397.167.441	409.980.249	103,23

9.2. Планиране и остварене вредности биланса успеха за период 01.01.-30.09.2016. године

(У 000 РСД)				
Р. Бр.	БИЛАНСНА ПОЗИЦИЈА	План 01.01.-30.09.2016.	Остварено 01.01.-30.09.2016.	ИНДЕКС
1	2	3	4	5=4/3
1.1.	Приходи од камата	12.773.108	12.843.795	100,55
1.2.	Расходи по основу камата	2.693.923	2.615.794	97,10
1.	Добитак по основу камата (1.1.-1.2.)	10.079.185	10.228.001	101,48
2.1.	Приходи од накнада и провизија	5.090.136	4.570.873	89,80
2.2.	Расходи накнада и провизија	928.500	981.921	105,75
2.	Добитак по основу накнада и провизија (2.1. -2.2.)	4.161.636	3.588.953	86,24
3.	Нето курсне разлике и промена вредности (девизна клаузула)	75.000	-5.492	-
4.	Нето остали пословни приходи и расходи	448.500	-128.063	-
5.	Нето расходи/приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	-2.862.000	-7.385.488	258,05
6.	Оперативни расходи	8.035.500	8.077.613	100,52
7.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	3.866.821	-1.779.702	-

Код позиција биланса успеха, значајно одступање је забележено код нето расхода индиректних отписа пласмана (остварена вредност већа је од планиране за 4.523,5 милиона динара) и добитка по основу накнада и провизија (остварена вредност је мања од планиране за 572,7 милиона динара).

Оперативни расходи у истом периоду већи су од планираних за 42,1 милион динара. Добитак по основу камата је већи од планираног за 148,8 милиона динара. Наставак процеса предприватизационог сређивања кредитног портфолија и повећања нето расхода по основу индиректних отписа пласмана и резервисања за ванбилансне позиције у току године, утицали су да Банка у току девет месеци ове године оствари губитак пре опорезивања у износу од 1.779,7 милиона динара.

Потписано у име Комерцијалне банке а.д. Београд:

L. Romančić *Jana Novak*

Период извештавања:

од

01.01.2016.

до

30.09.2016.

Квартални финансијски извештај за банке КФИ-Б

Пословно име: **КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД**

Матични број (МБ): **07737068**

Поштански број и место: **11000**

Београд

Улица и број: **Светог Саве 14**

Адреса е-поште: **posta@kombank.com**

Интернет адреса: **www.kombank.com**

Појединачни:

Усвојен (да/не): **не**

Ревидиран (да/не): **не**

Особа за контакт: **Снежана Пејчић**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011-333-9407**

Факс: **011-333-9395**

Адреса е-поште: **snezana.pejic@kombank.com**

Презиме и име: **Alexander Picker**

(особа овлашћена за заступање)

Документација за објаву (у ПДФ формату, као један документ):

1. Финансијски извештаји (биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, напомене уз финансијске извештаје),
2. Извештај о пословању,
3. Изјава лица одговорних за састављање извештаја

(потпис особе овлашћене за заступање)

БИЛАНС СТАЊА

на дан 30.09.2016.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		последњи дан квартала текуће године	31.12. претходне године
1	2	4	5
АКТИВА			
Готовина и средстава код централне банке	0001	62.128.734	63.523.715
Заложена финансијска средства	0002	-	-
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	0003	403.699	851.056
Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0004	-	-
Финансијска средства расположива за продају	0005	131.000.935	127.173.383
Финансијска средства која се држе до доспећа	0006	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	0007	36.959.418	16.844.000
Кредити и потраживања од комитената	0008	158.473.809	162.742.565
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0009	-	-
Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0010	-	-
Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате	0011	-	-
Инвестиције у зависна друштва	0012	5.480.888	5.480.888
Нематеријална улагања	0013	365.826	216.830
Некретнине, постројења и опрема	0014	5.929.448	6.139.572
Инвестиционе некретнине	0015	2.704.323	2.744.026
Текућа пореска средства	0016	-	37.017
Одложена пореска средства	0017	212.833	-
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0018	63.314	63.314
Остала средства	0019	6.257.022	6.040.483
УКУПНА АКТИВА (од 0001 до 0019)	0020	409.980.249	391.856.849
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	0401	1.161	-
Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	0402	-	-
Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика	0403	-	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	0404	13.137.441	17.159.317
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	0405	322.348.281	300.005.903
Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	0406	-	-
Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства	0407	-	-
Субординиране обавезе	0408	6.239.022	6.077.962
Резервисања	0409	2.180.780	2.109.020
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0410	-	-
Текуће пореске обавезе	0411	-	-
Одложене пореске обавезе	0412	334.416	127.545
Остале обавезе	0413	6.061.646	4.920.368
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0413)	0414	350.300.747	330.400.115
КАПИТАЛ			
Акцијски капитал	0415	40.034.550	40.034.550
Сопствене акције	0416	-	-
Добитак	0417	8.071	179.550
Губитак	0418	1.779.702	6.299.631
Резерве	0419	21.416.583	27.542.265
Нереализовани губици	0420	-	-
Учешћа без права контроле	0421	-	-
УКУПНО КАПИТАЛ (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	0422	59.679.502	61.456.734
УКУПАН НЕДОСТАК КАПИТАЛА (0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	0423	-	-
УКУПНА ПАСИВА (0414+0422-0423)	0424	409.980.249	391.856.849

БИЛАНС УСПЕХА

од 01.01.2016. до 30.06.2016.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ			
		Текућа година		Претходна година	
		квартал	кумулативно	квартал	кумулативно
1	2	3	4	5	6
Приходи од камата	1001	4.231.143	12.643.795	4.654.794	14.560.583
Расходи од камата	1002	700.725	2.615.794	1.259.937	4.282.639
Нето приход по основу камата (1001-1002)	1003	3.440.418	10.228.001	3.394.857	10.297.944
Нето расход по основу камата (1002-1001)	1004	-	-	-	-
Приходи од накнада и провизија	1005	1.609.332	4.570.873	1.531.644	4.428.391
Расходи накнада и провизија	1006	436.325	981.921	285.271	809.945
Нето приход по основу накнада и провизија (1005-1006)	1007	1.173.007	3.588.952	1.246.373	3.618.446
Нето расход по основу накнада и провизија (1006-1005)	1008	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговану	1009	18.646	46.748	2.301	4.337
Нето губитак по основу финансијских средстава намењених трговану	1010	-	-	-	-
Нето добитак по основу заштите од ризика	1011	-	-	-	-
Нето губитак по основу заштите од ризика	1012	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1013	-	-	-	-
Нето губитак по основу финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	1014	-	-	-	-
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1015	-	-	-	3.363
Нето губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	1016	2.948	53.675	8.403	-
Нето приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1017	-	-	-	-
Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	1018	6.601	5.402	41.966	28.767
Нето добитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједнице подухвате	1019	5.143	5.143	-	-
Нето губитак по основу инвестиција у придружена друштва и заједнице подухвате	1020	-	-	-	-
Остали пословни приходи	1021	66.564	215.929	135.206	344.375
Нето приход по основу умањена обезбеђења финансијских средстава и кредитно различити ванбилансни ставки	1022	-	-	-	-
Нето расход по основу обезбеђења финансијских средстава и кредитно различити ванбилансни ставки	1023	1.139.205	7.385.488	808.430	3.727.046
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ ПРИХОД (1003-1004+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018+1019-1020+1021+1022-1023) ≥ 0	1024	3.554.874	6.640.118	3.919.819	10.512.652
УКУПАН НЕТО ПОСЛОВНИ РАСХОД (1005-1006+1007-1008+1009-1010+1011-1012+1013-1014+1015-1016+1017-1018+1019-1020+1021+1022-1023) < 0	1025	-	-	-	-
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1026	1.073.744	3.237.684	1.028.529	3.087.515
Трошкови амортизације	1027	131.196	515.030	196.856	610.814
Остали расходи	1028	1.484.087	4.667.106	2.086.037	5.509.616
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) ≥ 0	1029	865.848	-	608.397	1.304.707
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1024-1025-1026-1027-1028) < 0	1030	-	1.779.702	-	-
Порез на добитак	1031	-	-	-	-
Добитак по основу одложеног пореза	1032	-	-	-	-
Губитак по основу одложеног пореза	1033	-	-	-	-
ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) ≥ 0	1034	865.848	-	608.397	1.304.707
ГУБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА (1029-1030-1031+1032-1033) < 0	1035	-	1.779.702	-	-
Нето добитак пословања које се обуставља	1036	-	-	-	-
Нето губитак пословања које се обуставља	1037	-	-	-	-
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК (1034-1035+1036-1037) ≥ 0	1038	865.848	-	608.397	1.304.707
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК (1034-1035+1036-1037) < 0	1039	-	1.779.702	-	-
Добитак који припада матичном ентитету	1040	-	-	-	-
Добитак који припада власницима без права контроле	1041	-	-	-	-
Губитак који припада матичном ентитету	1042	-	-	-	-
Губитак који припада власницима без права контроле	1043	-	-	-	-
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ					
Основа зарада по акцији (у динарима без пара)	1044	-	-	-	-
Умањена (развијена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1045	-	-	-	-

Колона 3 за 1 квартал 01.01-31.03, 2 квартал 01.04-30.06, 3 квартал 01.07-30.09
Колона 4 за 1 квартал 01.01-31.03, 2 квартал 01.01-30.06, 3 квартал 01.01-30.09

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

од 01.01.2016. до 30.09.2016.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ			
		Текућа година		Претходна година	
		квартал	кумулативно	квартал	кумулативно
1	2	3	4	5	6
ДОБИТАК ПЕРИОДА	2001	865.848	-	608.397	1.304.707
ГУБИТАК ПЕРИОДА	2002	-	1.779.702	-	-
Остали резултат периода		-	-	-	-
Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак:	2003	-	-	-	-
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2004	-	-	-	-
Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалних улагања и основних средстава	2004	-	-	-	-
Актуарски добитци	2005	-	-	-	-
Актуарски губици	2006	-	-	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу осталих компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2007	-	-	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2008	-	-	-	-
Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак:	2009	306.713	544.162	-	259.522
Позитивни ефекти промена фер вредности по основу финансијских средстава расположивих за продају	2010	-	524.122	37.616	101.284
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	2011	-	-	-	-
Добитци по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2012	-	-	-	-
Губици по основу инструмената заштите од ризика новчаног тока (хеџинг токова готовине)	2013	-	-	-	-
Позитивне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2014	-	-	-	-
Негативне кумулативне разлике по основу курсирања инооперација	2015	-	-	-	-
Позитивни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2016	-	-	-	-
Негативни ефекти промена вредности по основу других компоненти осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак	2017	-	-	-	-
Добитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2018	-	-	-	-
Губитак по основу пореза који се односи на остали резултат периода	2019	306.713	20.040	-	158.238
Укупан позитиван остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) ≥ 0	2020	-	-	37.616	-
Укупан негативан остали резултат периода (2003-2004+2005-2006+2007-2008+2009-2010+2011-2012+2013-2014+2015-2016+2017-2018) < 0	2021	1.172.581	-	570.781	1.462.945
УКУПАН ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) ≥ 0	2022	-	1.759.662	-	-
УКУПАН НЕГАТИВАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА (2001-2002+2019-2020) < 0	2023	-	-	-	-
Укупан позитиван резултат периода који припада матичном ентитету	2024	-	-	-	-
Укупан позитиван резултат периода који припада власницима без права контроле	2025	-	-	-	-
Укупан негативан резултат периода који припада матичном ентитету	2026	-	-	-	-
Укупан негативан резултат периода који припада власницима без права контроле	2026	-	-	-	-

Колона 3 за 1 квартал 01.01.-31.03. 2 квартал 01.04.-30.06. 3 квартал 01.07.-30.09.
Колона 4 за 1 квартал 01.01.-31.03. 2 квартал 01.04.-30.06. 3 квартал 01.07.-30.09.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01.2016. до 31.03.2016.

у хиљадама динара

Позиција	АСП	Износ	
		кумулативни одговарајући квартал текуће године	кумулативни одговарајући квартал претходне године
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3005)			
1. Приливи од камата	3001	19.106.664	19.358.417
2. Приливи од накнада	3002	14.373.808	14.809.468
3. Приливи по основу осталих пословних активности	3003	4.588.863	4.353.653
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3004	130.071	133.426
5. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3005	13.852	1.870
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3007 до 3011)			
6. Одливи по основу камата	3006	10.957.581	11.907.337
7. Одливи по основу накнада	3007	2.556.968	3.624.972
8. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3008	982.746	814.339
9. Одливи по основу пореза, доприноса и других дабина на терет прихода	3009	3.086.579	2.964.151
10. Одливи по основу других трошкова пословања	3010	572.425	566.796
11. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (3001-3006)	3011	3.758.863	3.937.079
III. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (3006-3001)			
12. Повећање депозита и осталих обавеза према банкарима, другим финансијским организацијама, централној банци и компитентима	3012	8.149.103	7.451.080
IV. Смањење пласмана и повећања депозита и осталих обавеза (од 3015 до 3020)			
13. Смањење кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3015	27.906.400	28.086.207
14. Смањење финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	3016	-	28.086.207
15. Смањење потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3017	6.417.789	-
16. Повећање депозита и осталих обавеза према банкарима, другим финансијским организацијама, централној банци и компитентима	3018	-	-
17. Повећање финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3019	21.488.701	-
18. Повећање обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3020	-	-
V. Повећање пласмана и смањење узетих депозита и осталих обавеза (од 3022 до 3027)			
19. Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	3021	8.990.347	11.034.487
20. Повећање финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха	3022	8.990.347	-
21. Повећање потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3023	-	203.789
22. Смањење депозита и осталих обавеза према банкарима, другим финансијским организацијама, централној банци и компитентима	3024	-	-
23. Смањење финансијских обавеза које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха и финансијских обавеза намењених трговану	3025	-	10.830.698
24. Смањење обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3026	-	-
25. Смањење обавеза по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика и промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика	3027	-	-
VI. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3012-3013+3014-3021)			
26. Плаћени порез на добит	3028	27.065.246	24.502.800
VII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (3013-3012+3021-3014)			
27. Плаћени порез на добит	3029	-	-
28. Исплаћене дивиденде	3030	-	403
29. Исплаћене дивиденде	3031	119.477	-
VIII. Нето прилив готовине из пословних активности (3028-3029-3030-3031)			
30. Нето одлив готовине из пословних активности (3029-3028+3030+3031)	3032	26.945.769	24.502.397
IX. Нето одлив готовине из пословних активности (3029-3028+3030+3031)			
31. Нето одлив готовине из пословних активности (3029-3028+3030+3031)	3033	-	-
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3035 до 3039)			
32. Приливи од улагања у инвестиционе хартије од вредности	3034	35.449.045	20.864.269
33. Приливи од продаје инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3035	35.448.758	20.858.774
34. Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3036	-	-
35. Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3037	287	5.495
36. Приливи од продаје инвестиционих некретнина	3038	-	-
37. Остали приливи из активности финансирања	3039	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3041 до 3045)			
38. Одливи по основу улагања у инвестиционе хартије од вредности	3040	45.762.586	44.250.124
39. Одливи за куповину инвестиција у зависна и придружена друштва и заједничке подухвате	3041	45.340.298	43.969.351
40. Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	3042	-	-
41. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3043	422.288	280.773
42. Остали одливи из активности финансирања	3044	-	-
43. Остали одливи из активности финансирања	3045	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3034-3040)			
44. Нето одлив готовине из активности финансирања (3040-3034)	3046	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3040-3034)			
45. Нето одлив готовине из активности финансирања (3040-3034)	3047	10.313.541	23.385.855
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3048 до 3054)			
46. Приливи по основу увећања капитала	3048	94.141.027	82.652.804
47. Приливи по основу субординирањих обавеза	3049	-	-
48. Приливи по основу узетих кредита	3050	-	-
49. Приливи по основу узетих кредита	3051	94.141.027	82.652.804
50. Приливи по основу издатих сопствених хартија од вредности	3052	-	-
51. Приливи по основу продаје сопствених акција	3053	-	-
52. Остали приливи из активности финансирања	3054	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3056 до 3060)			
53. Одливи по основу отуђа сопствених акција	3055	99.845.569	85.799.004
54. Одливи по основу отуђа сопствених акција	3056	-	-
55. Одливи по основу субординирањих обавеза	3057	-	-
56. Одливи по основу узетих кредита	3058	99.845.569	85.799.004
57. Одливи по основу издатих сопствених хартија од вредности	3059	-	-
58. Остали одливи из активности финансирања	3060	-	-
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3048-3055)			
59. Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)	3061	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)			
60. Нето одлив готовине из активности финансирања (3055-3048)	3062	5.704.542	3.146.200
G. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3014+3034+3048)			
61. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3006+3021+3030+3031+3040+3055)	3063	178.603.246	150.961.697
D. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3006+3021+3030+3031+3040+3055)			
62. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3063-3064)	3064	165.675.560	152.991.355
63. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3063-3064)	3065	10.927.686	-
E. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3064-3063)			
64. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3064-3063)	3066	-	2.029.658
Ж. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ			
65. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3067	36.227.664	45.160.177
66. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3068	148.303	-
67. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3069	-	214.812
I. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (3065-3066+3067+3068-3069)			
68. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈУ ПЕРИОДА (3065-3066+3067+3068-3069)	3070	47.303.733	42.915.707

НАПОМЕНЕ

УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2016. ГОДИНЕ

Београд, новембар 2016. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Комерцијална банка АД Београд (у даљем тексту "Банка") је основана 01.12.1970. године, а трансформисана у акционарско друштво дана 06.05.1992. године.

Највеће учешће у управљачким акцијама Банке, на дан 30.06.2016. године имају:

1. Република Србија и
2. EBRD, Лондон

Банка има три зависна правна лица са учешћем у власништву:

- 100% - Комерцијална банка АД Будва, Црна Гора
- 100% - КомБанк ИНВЕСТ АД, Србија
- 99.99 % - Комерцијална банка АД Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Финансијски извештаји и напомене уз финансијске извештаје представљају податке Банке као појединачног матичног правног лица.

Активности Банке укључују кредитне, депозитне и гаранцијске послове, као и послове платног промета у земљи и иностранству у складу са Законом о банкама. Банка је дужна да послује по принципима ликвидности, сигурности и профитабилности.

На дан 30. септембра 2016. године, Банку чине централа у Београду у улици Светог Саве бр. 14, 24 филијале и 208 експозитура.

Банка је на дан 30. септембра 2016. године, имала 2,927 запослених, а 31. децембра 2015. године имала 2,877 запослених. Порески идентификациони број Банке је 100001931.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Изјава о усклађености

Банка води пословне књиге и саставља финансијске извештаје у складу са важећим Законом о рачуноводству Републике Србије (Службени гласник РС 62/2013), Законом о банкама (Службени гласник РС 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

У складу са Законом о рачуноводству правна лица и предузетници у Републици Србији састављају и презентују финансијске извештаје у складу са законском, професионалном и интерном регулативом, при чему се под професионалном регулативом подразумевају применљиви Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународни рачуноводствени стандарди („МРС“), Међународни стандарди финансијског извештавања („МСФИ“) и тумачења која су саставни део стандарда, односно текст МРС и МСФИ, који је у примени, не укључује основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски материјал.

При састављању и презентовању периодичних финансијских извештаја за период јануар – септембар 2016. године Банка је користила исте рачуноводствене политике и методе израчунавања као и приликом састављања Годишњих финансијских извештаја за 2015. годину.

Приложени финансијски извештаји су састављени у формату прописаним Упутством о начину на који јавна друштва и поједина друштва повезана са њим достављају информације Комисији за Хартије од вредности на основу Закона о тржишту капитала (Сл. гл. РС 31/2011 и 112/2015). Прописани сет кварталних финансијских извештаја чине: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу и Напомене уз финансијске извештаје.

2.2. Правила процењивања

Финансијски извештаји су састављени на основу начела историјске вредности, осим за следеће позиције:

- финансијски инструменти по фер вредности кроз биланс успеха, који се вреднују по фер вредности;
- финансијски инструменти расположиви за продају, који се вреднују по фер вредности;
- деривати, који се вреднују по фер вредности и
- грађевински објекти, који се вреднују по ревалоризованој вредности.

2.3. Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији и функционалну валуту Банке.

3. СТРУКТУРА БИЛАНСА СТАЊА И БИЛАНСА УСПЕХА, ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И КЉУЧНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРЕТПОСТАВКИ

БИЛАНС СТАЊА

Структура биланса стања Банке, на дан 30. септембра 2016. године, са упоредним подацима за 2015. годину, састављеним у формату прописаним Одлуком о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за банке ("Службени гласник Републике Србије" 71/2014 и 135/2014), може се детаљније сагледати из следећег прегледа (исказаног у хиљадама динара):

У хиљадама РСД

АКТИВА	30.09.2016.		31.12.2015.	
	Износ	%	Износ	%
Готовина и средства код цен. банке	62,128,734	15.15	63,523,715	16.21
Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању	403,699	0.10	851,056	0.22
Финан. средства расположива за продају	131,000,935	31.95	127,173,383	32.45
Финан. средства која се држе до доспећа	-	-	-	-
Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација	36,959,418	9.01	16,844,000	4.30
Кредити и потраживања од комитената	158,473,809	38.65	162,742,565	41.53
Инвестиције у зависна друштва	5,480,888	1.34	5,480,888	1.40
Нематеријална улагања	365,826	0.09	216,830	0.06
Некретнине, постројења и опрема	5,929,448	1.45	6,139,572	1.57
Инвестиционе некретнине	2,704,323	0.66	2,744,026	0.70
Текућа пореска средства	-	-	37,017	0.01
Одложена пореска средства	212,833	0.05	-	-
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	63,314	0.02	63,314	0.02
Остала средства	6,257,022	1.53	6,040,483	1.54
УКУПНА АКТИВА	409,980,249	100.00	391,856,849	100.00

30. септембар 2016. године

У хиљадама РСД

ПАСИВА	30.09.2016.		31.12.2015.	
	Износ	%	Износ	%
Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању	1,161	0.01	-	-
Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци	13,137,441	3.20	17,159,317	4.38
Депозити и остале обавезе према другим комитентима	322,346,281	78.62	300,005,903	76.56
Субординиране обавезе	6,239,022	1.52	6,077,962	1.55
Резервисања	2,180,780	0.53	2,109,020	0.54
Одложене пореске обавезе	334,416	0.08	127,545	0.03
Остале обавезе	6,061,646	1.48	4,920,368	1.26
Капитал	59,679,502	14.56	61,456,734	15.68
УКУПНО ПАСИВА	409,980,249	100.00	391,856,849	100.00

БИЛАНС УСПЕХА

Структура прихода и расхода и њихово учешће у одговарајућим категоријама биланса успеха за 2016. годину је следећа:

У хиљадама РСД

ПРИХОДИ	30.09.2016.	30.09.2015.
	Укупно	Укупно
Приходи од камата	12,843,795	14,580,583
Приходи од накнада и провизија	4,570,873	4,428,391
Нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању	46,748	4,337
Нето добитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	-	3,363
Нето добитак по основу инвестиција у придружена друшта и заједничке подухвате	5,143	-
Остали пословни приходи	215,929	344,375

РАСХОДИ	30.09.2016.	30.09.2015.
	Укупно	Укупно
Расходи од камата	2,615,794	4,282,639
Расходи од накнада и провизија	981,921	809,945
Нето губитак по основу финансијских средстава расположивих за продају	53,675	-
Нето расход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	5,492	28,767
Нето расход по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбиланских ставки	7,385,488	3,727,046
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	3,237,684	3,087,515
Трошкови амортизације	515,030	610,814
Остали расходи	4,667,106	5,509,616

Резултат периода (добитак/губитак)	(1,779,702)	1,304,707
---	--------------------	------------------

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Позиција	У хиљадама РСД	
	30.09.2016.	30.09.2015.
Приливи готовине из пословних активности	19,106,684	19,358,417
Приливи од камата	14,373,898	14,869,468
Приливи од накнада	4,588,863	4,353,653
Приливи по основу осталих пословних активности	130,071	133,426
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	13,852	1,870
Одливи готовине из пословних активности	10,957,581	11,907,337
Одливи по основу камата	2,556,968	3,624,972
Одливи по основу накнада	982,746	814,339
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3,086,579	2,964,151
Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	572,425	566,796
Одливи по основу других трошкова пословања	3,758,863	3,937,079
Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима	8,149,103	7,451,080
Смањење пласмана и повећање депозита и осталих обавеза	27,906,490	28,086,207
Смањење кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	-	28,086,207
Смањење финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговању и осталих ХоВ које нису намењене инвестирању	6,417,789	-
Повећање депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централној банци и комитентима	21,488,701	-
Повећање пласмана и смањење узетих депозита и осталих обавеза	8,990,347	11,034,487
Повећање кредита и потраживања од банака, других финансијских организација, централне банке и комитената	8,990,347	-
Повећање финансијских средстава која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха, финансијских средстава намењених трговању и осталих ХоВ које нису намењене инвестирању	-	203,789
Смањење депозита и осталих обавеза према банкама, другим финансијским организацијама, централним банкама и комитентима	-	10,830,698

Позиција	30.09.2016.	30.09.2015.
	Укупно	Укупно
Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит	27,065,246	24,502,800
Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит	-	-
Плаћени порез на добит	-	-
Исплаћене дивиденде	119,477	403
Нето прилив готовине из пословних активности	26,945,769	24,502,397
Нето одлив готовине из пословних активности	-	-
Приливи готовине из активности инвестирања	35,449,045	20,864,269
Приливи од улагања у инвестиционе ХоВ	35,448,758	20,858,774
Приливи од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опрема	287	5,495
Одливи готовине из активности инвестирања	45,762,586	44,250,124
Одливи по основу улагања у инвестиционе ХоВ	45,340,298	43,969,351
Одливи за куповину нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	422,288	280,773
Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	-	-
Нето одливи готовине из активности инвестирања	10,313,541	23,385,855
Приливи готовине из активности финансирања	94,141,027	82,652,804
Приливи по основу узетих кредита	94,141,027	82,652,804
Одливи готовине из активности финансирања	99,845,569	85,799,004
Одливи готовине по основу узетих кредита	99,845,569	85,799,004
Нето одлив готовине из активности финансирања	5,704,542	3,146,200
Свега приливи готовине	176,603,246	150,961,697
Свега одливи готовине	165,675,560	152,991,355
Нето повећање готовине	10,927,686	-
Нето смањење готовине	-	2,029,658
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	36,227,664	45,160,177
Позитивне курсне разлике	148,383	-
Негативне курсне разлике	-	214,812
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	47,303,733	42,915,707

БИЛАНС УСПЕХА

3.1. Приходи и расходи по основу камате

Приходи и расходи по основу камате, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунати су по начелу узрочности прихода и расхода и условима из облигационог односа који су дефинисани уговором између Банке и клијента.

Приходи од камате укључују и приходе по основу финансијских инструмената заштите од ризика, углавном по основу везивања ануитета за курс динара у односу на EUR, другу страну валуту или за индекс раста цена на мало, а обрачунавају се на крају сваког месеца у току отплате и на дан доспећа ануитета за плаћање.

Нето приходи од камата у периоду јануар – септембар 2016. износе 10,228,001 хиљада динара и нижи су за 69,943 хиљада динара или 0.68% у односу на исти квартал претходне године.

3.2. Приходи и расходи по основу накнада и провизија

Приходи и расходи по основу накнада и провизија признају се по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге и расходи по основу накнада и провизија се утврђују у тренутку доспећа за наплату, односно када су остварени. У билансу успеха признају се у тренутку настанка, односно доспећа за наплату. Приходи од накнаде за одобравање гаранција и других потенцијалних обавеза разграничавају се сагласно периоду трајања и признају у билансу успеха сразмерно времену трајања.

Нето приходи од накнада у периоду јануар – септембар 2016. износе 3,588,952 хиљада динара и нижи су у односу на исти период 2015. за 0.82% или 29,494 хиљада динара.

3.3. Приходи и расходи по основу финансијских средстава намењених трговању и расположивих за продају

Реализовани или нереализовани добици и губици по основу промене тржишне вредности хартија од вредности којима се тргује признају се кроз биланс успеха.

Добици и губици по основу промене амортизоване вредности хартија од вредности које се држе до доспећа признају се у корист прихода односно на терет расхода.

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности расположивих за продају признају се у оквиру ревалоризационих резерви укључених у капитал Банке. Приликом продаје или трајног смањења вредности ових хартија, одговарајући износи претходно формираних ревалоризационих резерви исказују се у билансу успеха као добици или губици по основу улагања у хартије од вредности.

У посматраном периоду 2016. године Банка је исказала нето добитак по основу финансијских средстава намењених трговању у износу од 46,748 хиљада динара (обвезнице Републике Србије, инвестиционе јединице КомбанкИнвест-а и добици по основу продаје деривата – swar трансакције).

По основу финансијских средстава расположивих за продају забележен је нето губитак од продаје у износу од 53,675 хиљада динара (обвезнице и записи Републике Србије и обвезнице страних лица), који заједно са оствареним приходима од камата по основу ових хартија у износу од 3,384,514 хиљада динара (податак се

односи на укупан период од момента куповине до доспећа) чини укупан нето позитиван ефекат у износу од 3,330,839 хиљада динара.

Добици/губици по основу уговорене валутне клаузуле и промене курса хартија од вредности расположивих за продају као и приходи од камата по хартијама од вредности расположивих за продају исказују се у оквиру биланса успеха.

Обезвређења за процењене вредности ризика по свим врстама ХОВ признају се у билансу успеха Банке.

3.4. Прерачунавање девизних износа – приходи и расходи од курсних разлика и ефеката курсних разлика по основу уговорене валутне клаузуле

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добити или губити по основу курсних разлика.

Кредити и депозити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице за кредите, односно неисплаћених депозита и ревалоризованог износа, исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана или обавеза по основу депозита. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од уговорене валутне клаузуле.

Нето расходи по основу курсних разлика у извештајном периоду јануар – септембар 2016. године износе 5,492 хиљада динара. Исказан нето расход највећим делом је под директним утицајем кретања курса динара у односу на корпу валута (валуте EUR, USD и CHF) између два посматрана извештајна периода као обликом заштите од ризика и управљања девизном позицијом Банке.

Преузете и потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на дан биланса стања.

3.5. Остали пословни приходи

У укупним осталим приходима у износу од 215,929 хиљада динара најзначајније учешће од 55.06 % имају остали приходи оперативног пословања (исти период у претходној години 35.02 %), који се највећим делом односе на приход по основу давања у закуп непокретности у износу од 67,164 хиљада динара. Остали оперативни приходи остварени су по основу рефундације трошкова по основу: мобилних телефона, судских и комуналних трошкова и прихода по основу накнаде штете од осигуравајућих друштава. У оквиру осталих прихода најзначајније ставке односе се на приходе по основу наплаћене камата из ранијих година од привреде, предузетника и становништва у укупном износу од 72,004 хиљаде динара.

Приходи по основу дивиденди део су позиције осталих прихода. Примљене дивиденде по основу улагања у акције других правних лица у износу од 13,852 хиљада динара приказују се као приходи од дивиденде у тренутку њихове наплате. Од укупног износа наплаћених дивиденди 7,828 хиљада динара односи се на дивиденду АИК банке а 1,105 хиљада динара на примљену дивиденду од Дунав осигурања.

3.6. Нето расходи по основу обезвређења финансијских средстава и кредитно ризичних ванбиланских ставки

Банка класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, кредити и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Финансијска средства Банке се процењују на дан биланса како би се утврдило да ли постоје објективни докази обезвређења. Уколико постоје докази о обезвређењу, утврђује се наплатив износ пласмана. Ради адекватног и ефикасног управљања кредитним ризиком, Банка је својим унутрашњим актима прописала посебне политике и процедуре за идентификовање лоше активе и управљање том активом.

Руководство Банке врши процену наплативости потраживања, односно исправке вредности пласмана на основу појединачне процене ризичних потраживања. Ризичним потраживањима се сматрају сва потраживања са кашњењем у отплати. Банка процењује наплативи износ потраживања и пласмана, имајући при томе у виду уредност у плаћању, финансијско стање дужника и квалитет колатерала, као и уговорени новчани ток и историјске податке о губицима.

За процењен износ обезвређења Банка врши исправку вредности на терет расхода периода у коме је дошло до обезвређења. Ако у каснијим периодима руководство Банке утврди да је дошло до промене услова и да обезвређење више не постоји, раније извршена исправка вредности се укида у корист прихода. Укидање исправке вредности не може имати за резултат већу књиговодствену вредност средства од вредности коју би то средство имало да раније није вршено обезвређење.

Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања износе 7,385,488 хиљаде динара док су у истом периоду 2015. године износили 3,727,046 хиљада динара и виши су за 3,658,442 хиљада динара или 98.16% у односу на 30.09.2015. године. Ово је првенствено последица одређења Банке да повећа покривеност проблематичних кредита (НПЛ кредита) исправкама вредности и резервисања на терет расхода периода, у циљу „чишћења активе“ за потребе приватизације Банке.

3.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи у износу од 3,237,684 хиљада динара виши су за 150,169 хиљада динара или 4.86 % у односу на исти период прошле године. Нето повећење првенствено је резултат исплаћених накнада за споразумни прекид радног односа, раста цене рада која се примењује за обрачун зарада за 2.17% од априла и раста просечне зараде у Републици Србији која представља основицу за обрачун топлог оброка, регреса и доприноса за 3.5% у односу на исти период претходне године и ефеката започетог поступка нове унутрашње организације и систематизације.

3.8. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације који износе 515,030 хиљаду динара, нижи су у односу на период јануар – септембар 2015. за 95,784 хиљада динара или 15.68%, углавном услед потпуног амортизовања појединих основних средстава и нематеријалних улагања.

3.9. Оперативни и остали пословни расходи

Оперативни и остали пословни расходи исказани у износу од 4,667,106 хиљада динара и умањени су у односу на исти период претходне године за 842,510 хиљада динара односно 15.29%. Остале расходе чине:

- а) оперативни расходи у износу од 4,324,899 хиљада динара ,
- б) расходи резервисања по судским обавезама у износу од 96,057 хиљада динара и
- ц) остали расходи у износу од 246,151 хиљада динара

Највеће ставке оперативних и осталих расхода односе се на:

а) *Оперативне расходе у укупном износу од 4,324,899 хиљаду динараи то:*

- трошкове производних услуга у износу од 1,481,851 хиљада динара са највећим износом: трошкова закупнина пословног простора, опреме и простора за постављање реклама у износу од 498,117 хиљада динара , трошкова управљања, одржавања АТМ, ПОС мреже и друге опреме за платне картице 245,046 хиљада динара, трошкова одржавања информационе опреме и софтвера 174,391 хиљада динара, трошкова рекламе и пропаганде у износу од 148,640 хиљада динара и трошкова текућег одржавања пословног простора и остале опреме у износу од 84,904 хиљада динара
- нематеријалне трошкове у износу од 1,933,891 хиљада динара са највећом појединачном позицијом трошкова осигурања депозита у износу од 1,156,969 хиљада динара .
- трошкове материјала у износу од 256,782 хиљаде динара

Оперативни расходи текућег периода нижи су у односу на исти период претходне године за 46,880 хиљада динара.

б) расходи резервисања по судским обавезама у износу од 96,057 хиљада динара односе се на повећање резервисања за судске обавезе Банке

ц) *Остале расходе у износу од 246,151 хиљада динара.*

Од укупног износа осталих расхода за период јануар - септембар 2016. у износу од 246,151 хиљаду динара највећи део се односи на трошкове камата по основу изгубљених судских спорова из ранијег периода који износе 122,836 хиљада динара (веза напомена 3.18) . Остали расходи у истом периоду претходне године износили су 959,158 хиљаду динара.

У односу на исти период 2015. године остали расходи нижи су за 713,007 хиљада динара имајући у виду да је у истом периоду претходне године на овој позицији били исказани расходи по основу изгубљеног судског спора – главница и камата за разлику од текућег периода када је Банка евидентирала само расходе камате по основу изгубљеног спора. Такође, на позицији осталих расхода Банка је у 2015. исказала корекцију камате из ранијих година по основу Уредбе Владе РС о умањењу камате на стамбене кредите индексирани у CHF и корекције камате из ранијих година по основу пласмана правним лицима за клијенте који су били у поступку покретања УППР-а а у текућем периоду Банка није исказала расход по овом основу.

БИЛАНС СТАЊА

Укупна билансна сума на дан 30.09.2016. године износи 409,980,249 хиљада динара, што у односу на 31.12.2015. године представља повећање за РСД 18,123,400 хиљада динара или 4.63%. Повећање је највећим делом резултат повећања позиције кредита и потраживања од банака и других финансијских организација на страни активе односно повећање депозита клијената Банке на страни пасиве.

АКТИВА

Доминантно учешће у укупној активи Банке имају дати кредити и депозити комитентима и банкама од 47.66% (2015: 45.83%), финансијска средства расположива за продају са учешћем од 31.95% (2015: 32.45%), готовина и средства код централне банке са учешћем 15.15% (2015: 16.21%), остала средства са учешћем 1.53% (2015: 1.54%), некретнине, постројења и опрема са учешћем 1.45% (2015: 1.57%) и инвестиције у зависна друштва 1.34% (2015: 1.40%).

3.10. Готовина и средства код централне банке

Готовина и средства код централне банке на дан 30.09.2016. износе 62,128,734 хиљаду динара, и представљају 15.15% укупне активе Банке (16.21 % на дан 31.12.2015.). У односу на дан 31.12.2015. године позиција је мања за 1,394,981 хиљада динара.

Банка у извештају о токовима готовине исказује готовину на жиро рачуну код НБС, готовину на рачунима код страних банака, средства на рачуну код Централног регистра хартија од вредности и готовину улагајнама.

3.11. Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању и финансијска средства расположива за продају

Пласмани у хартије од вредности по фер вредности у износу од 403,699 хиљада динара и финансијска средства расположива за продају у износу од 131,000,935 хиљада динара заједно чине проценат учешћа од 32.05% у односу на укупну активу (2015: 32.67%) остварили су пораст у односу на 2015. годину за 3,380,195 хиљада динара. Остварен пораст у целисти се односи на пласмане у финансијска средства расположива за продају у износу од 3,827,552 хиљада динара, док су пласмани у ХОВ намењене трговању забележили смањење у износу од 447,357 хиљада динара.

У структури финансијских средстава расположивих за продају на дан 30.09.2016. у динарима највеће учешће имају обвезнице Републике Србије (75.35%), затим записи Републике Србије (24.65%). Када је реч о ХОВ у страниј валути, њих чине обвезнице Републике Србије (89.51%), записи Републике Србије (8.49%) и обвезнице страних банака и држава у износу од (2.00%).

3.12. Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација и кредити и потраживања од комитената

Кредити су исказани у билансу стања у висини одобрених пласмана, умањених за отплаћену главницу, као и за исправку вредности која је заснована на процени конкретно идентификованих ризика за поједине пласмане

и ризика за које искуство показује да су садржани у кредитном портфолију. У процени наведених ризика руководство примењује методологију која је заснована на пуној примени МРС 39.

Кредити у динарима, за које је уговорена заштита од ризика везивањем за курс динара у односу на EUR, другу инострану валуту или за раст индекса цена на мало, ревалоризовани су у складу са конкретним уговором за сваки кредит. Разлика између номиналне вредности неотплаћене главнице и ревалоризованог износа исказана је у оквиру потраживања по основу пласмана. Ефекти ове ревалоризације су евидентирани у оквиру прихода и расхода од ефеката уговорене валутне клаузуле.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у инострану валуту и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у инострану валуту, књижене су у корист или на терет биланса успеха као добици или губици по основу курсних разлика.

На дан 30.09.2016. кредити и потраживања од банака и других финансијских организација износе 36,959,418 хиљада динара са процентом учешће од 9.01% укупне активе (2015: 16,844,000 хиљаде динара) и виши су за 20,115,418 хиљада динара. Повећање у односу на 31.12.2015. године највећим делом се односи на повећање: РЕПО пласмана за 11,950,000 хиљада динара, редовних девизних текућих рачуна у иностранству за 4,493,026 хиљада динара, депозита банкама у инострану валуту до седам дана у износу 2,141,533 хиљада динара и повећање краткорочних кредита за ликвидност другим банкама у износу од 1,400,000 хиљада динара.

Кредити и потраживања од комитената на дан 30.09.2016. износе 158,473,809 хиљаде динара са процентом учешћа од 38.65% укупне активе (2015: 162,742,565 хиљада динара) имају доминантно учешће у структури активе. Укупни пласмани комитентима нижи су за 4,268,756 хиљаде динара, првенствено због повећања исправки вредности пласмана које су условљене усклађивањем кредитног ризика.

3.13. Инвестиције у зависна друштва

Инвестиције у зависна друштва износе 5,480,888 хиљада динара и чине 1.34% укупне активе. Структура власништва приказана је у тачки 1. напомена. У оквиру редовног пословања се обавља извесан број банкарских трансакција са зависним правним лицима. Оне укључују примарно кредите и депозите. Трансакције са повезаним лицима обављене су по тржишним условима.

3.14. Остала средства, нематеријална улагања, некретнине и инвестиционе некретнине, текућа и одложена пореска средства и стална средства намењена продаји

Све наведене позиције чине свега 3.79% укупне активе, од чега се највећи проценат односи на остала средства у износу од 1.53%, некретнине, постројења и опрему у износу од 1.45% и инвестиционе некретнине у износу од 0.66%.

Потраживања по судским споровима у износу од 209,085 хиљада динара исправљена су у пуном износу и односе се на клијента КМС.

Инвестиције у капитал банака, правних лица у земљи и иностранству на дан 30.09.2016. године износе 1,368,800 хиљаде динара (брuto износ без исправке вредности) од тога учешће у капиталу страних лица износи 814,987 хиљаде динара и представљају учешћа у компаније Мастер и Виса Интернационал. Исправке вредности инвестиција у капитал банака, правних лица у земљи и иностранству на дан 30.09.2016. године износе 503,761 хиљаду динара.

ПАСИВА

У периоду јануар – септембар 2016. у структури пасиве и даље доминантно учешће имају депозити и остале обавезе према банкама и комитентима са укупним процентом од 81.82% (2015: 80.94%) укупне пасиве. Учешће капитала у укупној пасиви износи 14.56% (2015: 15.68%).

Остале позиције чине 3.61% укупне пасиве при чему се највећи део односи на субординиране обавезе са процентом од 1.52%.

3.15. Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци и депозити према другим комитентима

Депозити се исказују у висини депонованих износа који могу бити увећани за обрачунату камату, што зависи од облигационог односа између депонента и Банке. Банка је уговарала каматне стопе на депозите у зависности од висине депозита.

Девизни депозити се приказују у динарима према средњем курсу валута важећем на дан биланса.

У билансу стања депозити су приказани као трансакциони и остали депозити финансијског сектора и депозити других комитената.

Најзначајније учешће у структури пасиве имају депозити и остале обавезе према комитентима у износу од 322,346,281 хиљада динара који чине 78.62% укупне пасиве (2015: 76.56%) а потом следе депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци у износу од 13,137,441 хиљада динара са учешћем од 3.20% (2015: 4.38%).

У односу на 2015. годину укупно повећање депозита износи 18,318,502 хиљада динара: трансакциони депозити су већи за 28,390,755 хиљаду динара, док су остали депозити забележили пад у износу од 10,072,253 хиљаде динара.

Повећање трансакционих депозита резултат је повећања динарских трансакционих депозита у износу од 27,032,504 хиљада динара док су трансакциони депозити у иностраној валути забележили раст за 1,358,250 у односу на 31.12.2015. године. У структури трансакционих депозита и даље преовлађују депозити у домаћој валути са учешћем од 69.90%, док се преосталих 30.10% односи на депозите у иностраној валути.

Код осталих депозита доминантно учешће имају депозити у иностраној валути са учешћем од 93.75% док динарски депозити имају учешће од 6.25%. Девизна штедња повећана је за 15,5 милиона евра.

Примљени кредити

Позиција примљених кредита, као део позиције депозита и осталих обавеза према банкама и другим комитентима, износи 19,816,784 хиљада динара са процентом учешћа у укупној пасиви 4.83% остварила је смањење у односу на 2015. годину у износу од 5,426,105 хиљаде динара као превремене отплате иностране кредитне линије EFSE и отплате редовних транши кредита.

Најзначајније учешће у позицији обавеза према страним банкама, као и прошле године имају примљени кредити следећих ино кредитора :

1. GGF (810,651 хиљада динара),
2. FMO (1,643,905 хиљада динара),
3. IFC (1,849,394 хиљада динара) и
4. EBRD (4,755,583 хиљада динара).

Структура дугорочних кредита према осталим кредиторима је следећа:

1. LEDIB 1 и 2 (Кредит Краљевине Данске) – 29,253 хиљаду динара,
2. Влада Републике Италије – 454,931 хиљада динара,
3. Европска инвестициона банка (EIB) – 5,736,273 хиљада динара,
4. Европска агенција за реконструкцију и развој (EAR) – 221,543 хиљада динара и
5. KfW – 4,315,252 хиљада динара.

3.16. Субординиране обавезе

У складу са прописима Народне Банке Србије везаним за капиталне захтеве и имплементацију Basel II стандарда, Банка је у 2011. години извршила јачање капиталне базе узимањем субординираног кредита од International Finance Corporation. Субординиране обавеза на дан 30. септембар 2016. године износе 6,239,022 хиљаде динара и састоје се од: примљеног субординираног кредита у динарској противвредности EUR 50,000 хиљада односно 6,164,645 хиљада динара умањеног за износ разграничених трошкова за обавезе исказане по амортизованој вредности применом ефективне каматне стопе од 10.547 хиљаде динара и разграничених обавеза по основу камате у износу од 84,924 хиљада динара. Кредит је одобрен са датумом доспећа 15. децембар 2017. године.

3.17. Резервисања

Резервисања у износу од 2,180,780 хиљаде динара састоје се од резервисања за: покриће обавеза (судске спорове), дугорочна примања запослених и резервисања за губитке по ванбилансној активи. У посматраном периоду у односу на 2015. годину дошло је до повећања резервисања у износу од 71,760 хиљада динара. Нето повећање резултат је повећања резервисања по основу судских спорова за 96,057 хиљада динара и смањења резервисања за губитке по ванбилансној активи у износу од 24,297 хиљада динара.

Резервисања за судске спорове

Признавање резервисања је вршено на основу процене будућих одлива у висини тужбених захтева укључујући камату и трошкове.

У односу на 31.12.2015. дошло је до промене у укупном нивоу резервисања по овом основу, у износу од 96,057 хиљада динара признатих у билансу успеха на терет расхода резервисања по судским обавезама, као резултат повећања резервисања за постојеће спорове и издвајања резервисања за нове предмете. За укупно двадесет пет предмета на дан 30.09.2016. извршено је резервисање у износу од 1,290,931 хиљаду динара.

Најзначајније ставке односе се на:

- Резервисања по основу предмета спора у вези аранжмана са Интерекспорт а.д., Београд (у стечају) - по покривеним акредитивима из 1991. године је пред судом раздвојен у два одвојена предмета – тужбе због измиривања обавезе Интерекспорт а.д., Београд (у стечају) од стране државе и то:
  - а) Република Србија, у износу од 649,538 хиљада динара односно USD 4,773 хиљаде за главницу и USD 1,132 хиљаде за камату и
  - б) Интерекспорт а.д., Београд (у стечају), у износу од 332,030 хиљада динара односно USD 1,946 хиљада за основицу и USD 1,006 хиљада за камату

Другостепеном пресудом Привредног апелационог суда број Пж 919/15 од 05.05.2016. године преиначена је претходна пресуда Привредног суда у Београду из 2015. године. По новој пресуди Банка је дужна да обрачуна и плати камату за период 01.01.2005. до 29.10.2013. године, што није

била у обавези по преходним пресудама. По овом основу обрачуната је камата у износу од 1,104 хиљада USD односно 121,372 хиљада динара и евидетирана на позицији осталих обавеза по основу изгубљених судских спорова. Банка је уложила жалбу на износ обавезе по камати за обрачунски период 01.01.2005. - 29.10.2013.године.

Дана 10.10.2016. године на основу инстуркције Министарства финансија Републике Србије а по пресуди Апелационог суда 6 ПЖ 919/15 Банка је извршила плаћање пресуде у предмету са Републиком Србијом у укупном износу од 775,105 хиљада динара (детаљније у напмени б.)

- Резервисање по основу уговора за добро извршење посла са Агенцијом за приватизацију (предмет Вектра М д.о.о., Београд) у износу од 220,428 хиљада динара за камату. Уговор се односи на продају друштвеног капитала ДП Жупа, закљученог 13. јануара 2004. године између Агенције за приватизацију Републике Србије и Предузећа "Вектра М" д.о.о., Београд. У књигама Банке за износ предметног спора извршена је резервација по гаранцији (резервисање за ванбиланс) у износу од 260,686 хиљада динара.

За још двадесет два судска спора Банка је исказала резервисање у укупном износу од 88,934 хиљаде динара.

3.18. Остале обавезе

У односу на 2015. остале обавезе износе 6,061,646 хиљада динара и више су за 1,141,278 хиљада динара. Процент учешћа осталих обавеза у укупној пасиви износи 1.48% (2015: 1.26%). Најзначајније позиције осталих обавеза чине: обавезе из добитка у износу 2,434,302 хиљада динара, обавезе у обрачуну по основу купопродаје девиза у износу 1,356,222 хиљада динара, остале обавезе у обрачуну по пословима SPOT трансакција у износу од 275,314 хиљада динара, обавезе за нето зараде на терет расхода у износу од 251,379 хиљаде динара, обавезе по основу угашених рачуна клијената брисаних код надлежног регистра у износу од 140,209 хиљаде динара и обавезе по основу примљених судских пресуда у износу од 121,372 хиљада динара за део камате по другостепеној пресуди у предмету спора са Републиком Србијом (веза напомена 3.17).

3.19. Капитал

Капитал Банке обухвата оснивачки удео, резерве из добити, ревалоризационе резерве, нереализоване губитке по основу хартија од вредности расположивих за продају, акумулирани резултат и резултат текућег периода.

Капитал Банке формиран је из уложених средстава оснивача Банке у новчаном облику. Оснивач не може повлачити средства уложена у капитал Банке.

У складу са оснивачким актима Банке, капитал Банке се састоји од акцијског капитала и резерви Банке. Акцијски капитал Банке формиран је иницијалним улозима акционара и наредним емисијама нових акција. Акционари имају право управљања Банком, као и право учешћа у расподели добити.

Капитал Банке на дан 30.09.2016. године чине:

У хиљадама РСД	2016.	2015.
Акцијски капитал	17,191,466	17,191,466
Емисиона премија	22,843,084	22,843,084
Капитал	40,034,550	40,034,550
Резерве из добити	18,791,828	24,935,440
Ревалоризационе резерве	3,297,669	2,755,618
Нереализовани губици по основу ХОВ расположивих за продају	(752,065)	(227,944)
Актуарски добици	79,151	79,151
Резерве	21,416,583	27,542,265
Акумулирани добитак	8,071	179,550
Губитак	(1,779,702)	(6,299,631)
Стање на дан	59,679,502	61,456,734

Решењем Комисије за хартије од вредности од 17.03.2011. године Банка је извршила замену односно уситњавање акција номиналне вредности 10,000.00 динара са акцијама номиналне вредности 1,000.00 динара.

Замена акција извршена је са циљем повећања ликвидности хартија, као и њихове веће доступности ширем кругу малих инвеститора.

Одлуком Скупштине Банке број 9520/Зд од 24.05.2016. извршено је распоређивање дела нераспоређеног добитка из претходних година за дивиденде за преференцијалне акције у износу од 23,531 хиљаду динара (примењена каматна стопа на штедне улоге орочене на 12 месеци у износу од 6,30%).

Одлуком Скупштине Банке, донетој на истој седници 24.05.2016. извршено је покриће губитка из 2015. године у износу од 6,299,631 хиљаду динара и то: на терет дела нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 156,019 хиљада динара и на терет резерви из добити банке за процењене губитке по билансној активи за 6,143,612 хиљада динара.

Банка је дужна да одржава минимални коефицијент адекватности капитала од 12% установљен од стране Народне банке Србије, сагласно Базелској конвенцији важећој за све банке.

Коефицијент адекватности капитала Банке, на дан 30. септембра 2016. године, израчунат на основу финансијских извештаја износи 23.06% применом познатих одлука Народне банке Србије за 2016. годину.

Поред тога Банка је дужна да новчани део капитала одржава на нивоу од ЕУР 10,000 хиљада. На дан 30.09.2016. новчани део капитала је изнад прописаног нивоа.

Одлуком Скупштине акционара о издавању XXVII емисије обичних акција јавном понудом без обавезе објављивања проспекта ради замене преференцијалних заменљивих акција у обичне акције, Банка је 24. новембра 2014. године извршила конверзију 8,108,646 заменљивих преференцијалних акција у управљачке акције са правом гласа. Наведена конверзија је имала утицај на промену процента учешћа у обичним акцијама.

Структура акцијског капитала – обичне акције на дан 30.09.2016. године је следећа:

Назив акционара	% учешћа
Република Србија	41.74
EBRD, LONDON	24.43
IFC CAPITALIZATION FUND LP	10.15
DEG-DEUTSHE INVESTITIONS	4.60
SWEDFUND INTERNATIONAL	2.30
Југобанка АД Београд у стечају	1.91
EAST CAPITAL (lux) BALKAN FUND	1.46
ИНВЕЈ ДОО, Београд	1.37
Компанија Дунав осигурање	1.02
UNICREDIT BANK Србија – кастоди рачун	0.74
СТАНКОМ Со ДОО БЕОГРАД	0.70
UNICREDIT BANK Србија	0.55
Европа Осигурање АД у стечају	0.52
Остали	8.52
	<u>100.00</u>

4. ОДНОСИ СА ЗАВИСНИМ ЛИЦИМА

4. А . Стање на дан 30.09.2016. године

ПОТРАЖИВАЊА

У хиљадама РСД

Зависна лица	Пласм.и кредити	Кamate и накнаде	Остала средства	Исправке вредности	Нето билансна излож.	Ванбиланс	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	6,746	921	-	-	7,667	-	7,667
2. Ком.банка АД Бања Лука	546,011	-	452	-	546,463	-	546,463
3. Комбанк ИНВЕСТ	-	164	-	-	164	200	364
УКУПНО:	552,757	1,085	452	-	554,294	200	554,494

ОБАВЕЗЕ

У хиљадама РСД

Зависна лица	Депозити и кредити	Кamate и накнаде	Остале обавезе	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	1,343,807	-	1,722	1,345,529
2. Ком.банка АД Бања Лука	122,692	-	-	122,692
3. Комбанк ИНВЕСТ	88	-	-	88
УКУПНО:	1,466,587	-	1,722	1,468,309

ПРИХОДИ И РАСХОДИ за период 01.01. – 30.09.2016. године У хиљадама РСД

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи / расходи
1. Ком.банка АД Будва	73	2,529	-	(1,272)	1,330
2. Ком.банка АД Бања Лука	3,904	1,333	-	(484)	4,753
3. Комбанк ИНВЕСТ	-	884	(2)	-	882
УКУПНО:	3,977	4,746	(2)	(1,756)	6,965

Комерцијална банка ад Београд је по основу трансакција са зависним чланицама остварила нето негативне курсне разлике у износу од 7,838 хиљада динара.

4. Б. Стање на дан 31.12.2015. године

ПОТРАЖИВАЊА У хиљадама РСД

Зависна лица	Пласм.и кредити	Кamate и накнаде	Остала средства	Исправка вредности	Нето билансна излож.	Ванбиланс	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	6,582	868	-	-	7,450	-	7,450
2. Ком.банка АД Бања Лука	573,380	-	2,599	-	575,979	-	575,979
3. Комбанк ИНВЕСТ	-	77	-	-	77	200	277
УКУПНО:	579,962	945	2,599	-	583,506	200	583,706

ОБАВЕЗЕ У хиљадама РСД

Зависна лица	Депозити и кредити	Кamate и накнаде	Остале обавезе	Укупно
1. Ком.банка АД Будва	875,044	-	1,698	876,742
2. Ком.банка АД Бања Лука	104,350	-	-	104,350
3. Комбанк ИНВЕСТ	8,323	2	-	8,325
УКУПНО:	987,717	2	1,698	989,417

ПРИХОДИ И РАСХОДИ за период 01.01.- 30.09. 2015. године

У хиљадама РСД

Зависна лица	Приходи од камата	Приходи од накнада и провизија	Расходи од камата	Расходи од накнада и провизија	Нето приходи / расходи
1. Ком.банка АД Будва	78	1,666	-	(1,370)	374
2. Ком.банка АД Бања Лука	7,110	1,598	-	(694)	8,014
3. . Комбанк ИНВЕСТ	-	516	(10)	-	506
УКУПНО:	7,188	3,780	(10)	(2,064)	8,894

Комерцијална банка ад Београд је по основу трансакција са зависним чланицама остварила нето негативне курсне разлике у износу од 2,892 хиљада динара.

5. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Банка је препознала процес управљања ризицима као кључни елемент управљања пословањем, с обзиром да изложеност ризицима произилази из свих пословних активности, као неодвојивог дела банкарског пословања, којима се управља кроз идентификовање, мерење, ублажавање, праћење и контролу, односно успостављањем ограничења ризика, као и извештавање у складу са стратегијама и политикама.

Банка је успоставила свеобухватан и поуздан систем управљања ризицима који обухвата: стратегије, политике и процедуре управљања ризицима, одговарајућу организациону структуру, ефективан и ефикасан процес управљања свим ризицима којима је изложена, адекватан систем унутрашњих контрола, одговарајући информациони систем и адекватан процес интерне процене адекватности капитала.

Процес управљања ризицима укључује јасно дефинисање и документовање профила ризичности, као и усклађивање профила ризичности са склоношћу Банке за преузимање ризика, а у складу са усвојеним стратегијама и политикама.

Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом, Банка је поставила следеће циљеве у оквиру система управљања ризицима: минимизирање негативних ефеката на финансијски резултат и капитал уз поштовање дефинисаних оквира прихватљивог нивоа ризика, одржавање потребног нивоа адекватности капитала, развој активности Банке у складу са пословним могућностима и развојем тржишта у циљу остваривања конкурентских предности.

Банка примењује Базел II стандарде и перманентно прати све најаве и измене у законској регулативи, анализира утицај на ниво ризика и предузима мере за благовремено усклађивање свог пословања са новим прописима, а у складу са прихватљивим нивоом ризика за Банку. Кроз јасно дефинисан процес увођења нових производа Банка анализира утицај свих нових услуга и производа на будућу изложеност ризицима у циљу оптимизације својих прихода и трошкова за процењени ризик, као и минимизирања свих потенцијално могућих негативних ефеката на финансијски резултат Банке.

Систем управљања ризицима

Систем управљања ризицима је дефинисан следећим актима:

- Стратегијом управљања ризицима и Стратегијом управљања капиталом;
- Политикама управљања ризицима;
- Процедурама управљања ризицима;
- Методологијама за управљање појединачним ризицима;
- Осталим актима.

Стратегијом управљања ризицима дефинисани су:

- Дугорочни циљеви, утврђени пословном политиком и стратегијом Банке, као и склоност ка ризицима одређеном у складу са тим циљевима;
- Основна начела преузимања и управљања ризицима;
- Основна начела процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Преглед и дефиниције свих ризика којима је Банка изложена или може да буде изложена.

Банка је утврдила основне принципе управљања ризицима како би испунила своје дугорочне циљеве:

- Организовање пословања засебне организационе јединице за управљање ризицима;
- Функционална и организациона одвојеност активности управљања ризицима од редовних пословних активности Банке;
- Свеобухватност управљања ризицима;
- Ефективност управљања ризицима;
- Цикличност управљања ризицима;
- Развој управљања ризицима као стратешко опредељење;
- Управљање ризицима је део пословне културе.

Политике управљања појединим врстама ризика ближе дефинишу:

- Начин организовања процеса управљања ризицима Банке и јасна разграничења одговорности запослених у свим фазама тог процеса;
- Начин процене ризичног профила Банке и методологије за идентификовање и мерење, односно процену ризика;
- Начине праћења и контроле ризика и успостављање система лимита, односно врсте лимита које Банка користи и њихову структуру;
- Мере за ублажавање ризика и правила за примену тих мера;
- Начин и методологију за спровођење процеса интерне процене адекватности капитала Банке;
- Принципе функционисања система унутрашњих контрола;
- Оквир и учесталост стрес тестирања, као и поступање у случајевима неповољних резултата стрес тестова.

Процедурама управљања ризицима Банка ближе дефинише процес управљања ризицима и надлежности и одговорности свих организационих делова Банке у систему управљања ризицима.

Банка је појединачним методологијама детаљније прописала методе и приступе који се користе у систему управљања ризицима.

Надлежности

Управни одбор је надлежан и одговоран за усвајање стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом, успостављање система унутрашњих контрола у Банци и врши надзор над његовом ефикасношћу, надзор над радом Извршног одбора, усвајање тромесечних извештаја о управљању ризицима, усвајање Плана опоравка, као и спровођење процеса интерне процене адекватности капитала и друго.

Извршни одбор је надлежан и одговоран за спровођење стратегије и политика управљања ризицима и стратегију управљања капиталом усвајањем процедура за управљање ризицима, односно идентификовање, мерење и процену ризика, и обезбеђивањем њихове примене и извештавањем Управног одбора у вези с тим активностима. Такође, Извршни одбор анализира систем управљања ризицима и најмање једном тромесечно извештава Управни одбор о нивоу изложености ризицима и управљању ризицима и одлучује, уз претходну сагласност Управног одбора, о сваком повећању изложености Банке према лицу повезаним са Банком и о томе обавештава Управни одбор.

Одбор за ревизију је надлежан и одговоран за анализу и надзор примене и адекватног спровођења усвојених стратегија и политика за управљање ризицима и система унутрашњих контрола. Најмање једном месечно извештава Управни одбор о својим активностима и утврђеним неправилностима и предлаже начин на који ће се оне отклонити.

Одбор за управљање активом и пасивом је надлежан и одговоран за праћење изложености Банке ризицима који произилазе из структуре њених билансних потраживања, обавеза и ванбилансних ставки, као и предлагање мера за управљање каматним ризиком и ризиком ликвидности.

Кредитни одбор одлучује о кредитним захтевима у оквирима утврђеним актима Банке, анализира изложеност Банке кредитном, каматном и валутном ризику, анализира кредитни портфолио, а такође предлаже мере Извршном одбору Банке.

Одбор за наплату потраживања надлежан и одговоран за управљање ризичним пласманима, доноси одлуке о отпису ризичних пласмана до дефинисаног лимита одлучивања и предлаже отпис пласмана Извршном одбору и Управном одбору преко свог лимита.

Функција управљања ризицима дефинише и предлаже за усвајање стратегију, политике, процедуре и методологије управљања ризицима, идентификује, мери, ублажава, прати и контролише и извештава о ризицима којима је Банка изложена у свом пословању. Такође, надлежна је за развијање модела и методологија за управљање ризицима и извештавање надлежних органа Банке.

Сектор управљања средствима је одговоран за управљање средствима и ликвидношћу, као и у управљање активом и пасивом Банке. Такође, учествује и у управљању ризиком ликвидности, каматном ризику и девизном ризику.

Сектор унутрашње ревизије је одговоран за континуиран надзор спровођења политика и процедура управљања ризицима, испитује адекватност процедура и усаглашености пословања са њима. Унутрашња ревизија о својим налазима и препорукама извештава Одбор за ревизију и Управни одбор.

Сектор контроле усклађености пословања дужан је да најмање једном годишње идентификује и процени ризике те усклађености и предложи планове управљања ризицима, о чему саставља извештај који доставља Извршном одбору и Одбору за праћење пословања Банке.

Процес управљања ризицима

Банка редовно мери, односно процењује ризике које је идентификовала у свом пословању. Мерење подразумева примену квалитативних и квантитативних метода и модела мерења које омогућају уочавање промена у профилу ризика и процену нових ризика.

За све идентификоване ризике Банка одређује њихову значајност која је заснована на свеобухватној процени ризика који су својствени појединим пословима, производима, активностима и процесима Банке.

Ублажавање ризика подразумева диверсификацију, пренос, смањење и/или избегавање ризика, а Банка га спроводи у складу са ризичним профилем и склоношћу ка ризицима.

Праћење и контрола ризика се заснива и на лимитима које је Банка успоставила, који зависе од пословне стратегије и тржишног окружења, као и од нивоа ризика који је Банка спремна да прихвати.

Извештаји о управљању ризицима се редовно достављају: Управном одбору, Извршном одбору, Одбору за ревизију, Одбору за управљање активном и пасивом и Кредитном одбору, који садрже све информације неопходне за процену ризика и доношење закључака о ризицима Банке.

Врсте ризика

Банка је у пословању посебно изложена следећим врстама ризика: кредитном и са њим повезаним ризицима, ризику ликвидности, тржишним ризицима, оперативним ризицима, ризику улагања, ризику изложености и ризику земље, као и свим осталим ризицима који се могу појавити при редовном пословању Банке.

5.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед неизвршења обавеза дужника према Банци.

Банка има дефинисане критеријуме одобравања кредита, измене услова, репрограмирање и реструктурирање потраживања, који су прописани процедурама и методологијама одобравања. Одобравање кредита врши се у зависности од циљаног тржишта, карактеристика дужника, као и намене кредита.

Пре одобрења пласмана Банка процењује кредитну способност дужника као примарни извор отплате пласмана на основу интерно дефинисаних критеријума и понуђени колатерал као секундарни извор наплате. На основу идентификованог и измереног нивоа кредитног ризика (процене финансијског стања и кредитне способности дужника, као и вредности и правне сигурности кредитне заштите и других релевантних фактора) и независног мишљења о ризику, надлежни одбори и органи Банке, сагласно дефинисаном систему одлучивања доносе Одлуку о одобрењу пласмана.

Доношење одлука о излагању кредитном ризику, Банка је дефинисала кроз систем одлучивања у зависности од врсте клијената и нивоа изложености: за пласмане у оквиру дефинисаног лимита, одлуке доносе кредитни одбори филијала, а у одређеним случајевима неопходна је сагласност организационог дела за управљање ризицима. У надлежности централних кредитних одбора (у зависности од врсте клијената) су пласмани изнад дефинисаних лимита, који одлуке доносе уз претходно мишљење организационог дела за управљање ризицима. Извршни одбор и Управни одбор доносе одлуке у складу са дефинисаним лимитима изложености.

Приликом доношења одлука, поштује се принцип двоструке контроле тзв. „принцип четворо очију“, којим се обезбеђује да увек постоји страна која предлаже и страна која одобрава одређени пласман.

За пласмане уговорене у иностраној валути или у динарима са валутном клаузулом, Банка процењује утицај промене курса динара на финансијско стање и кредитну способност дужника, а нарочито анализира адекватност новчаних токова дужника у односу на промењени ниво кредитних обавеза под претпоставком да ће доћи до одређених промена курса динара на годишњем нивоу.

Управљање кредитним ризиком

У складу са обимом, врстом и сложености послова које обавља, Банка је организовала процес управљања кредитном ризиком и јасно разграничила одговорности запослених у свим фазама тог процеса.

Организациони модел система управљања кредитним ризиком Банке обезбеђује адекватну комуникацију, размену информација и сарадњу на свим организационим нивоима, а такође обезбеђује јасну, оперативну и организациону раздвојеност функције за независно управљање ризицима и активности подршке с једне стране, од активности преузимања ризика, односно поделу дужности, надлежности и одговорности. Банка је успоставила и адекватан информациони систем који подразумева потпуну информисаност лица укључених у систем управљања кредитним ризиком и одговарајуће извештавање руководства Банке.

Прихватљив ниво изложености кредитном ризику Банке у складу је са дефинисаном Стратегијом управљања ризицима и зависи од структуре портфолија Банке, на основу које се врши лимитирање могућих утицаја негативних ефеката на финансијски резултат и адекватност капитала.

Основна начела управљања кредитним ризиком су:

- Управљање кредитним ризиком на нивоу појединачних пласмана и на нивоу целокупног портфолија Банке;
- Одржавање нивоа кредитног ризика који минимизира негативан утицај на финансијски резултат и капитал;
- Рангирање пласмана у складу са њиховом ризичношћу;
- Пословање у складу са добрим праксама за одобравање пласмана;
- Обезбеђење адекватних контрола за управљање кредитним ризиком.

У циљу управљања кредитним ризиком, Банка настоји да послује са клијентима добре кредитне способности и прибавља одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања. Банка оцењује кредитну способност сваког клијента у моменту подношења захтева и врши мониторинг дужника, пласмана и колатерала, како би била у могућности да предузме одговарајуће активности у циљу наплате свог потраживања.

Банка врши квантитативно и/или квалитативно мерење, односно процену идентификованог кредитног ризика. Процес мерења кредитног ризика је заснован на мерењу нивоа ризичности појединачног пласмана на основу интерног система рејтинга.

Рејтинг систем је инструмент за доношење појединачних одлука и процењивање нивоа ризика појединачног пласмана. Поред наведеног, рејтинг систем служи за процењивање нивоа ризика укупног портфолија, а користи се и у поступку обезвређења пласмана у циљу рангирања нивоа ризичности и исказивања реалне вредности потраживања. Интерни систем рејтинга подлеже редовној ревизији и унапређењу.

У анализи кредитног ризика поред Интерног система рејтинга Банка користи и начела прописана регулативом Народне банке Србије, која захтевају класификацију сваког пласмана на основу прописаних критеријума и обрачун резерве за процењене губитке. Примена ових критеријума омогућава Банци да покрије неочекиване губитке који могу настати услед немогућности и неспособности клијента да своје обавезе измирује о року доспећа према уговором дефинисаним условима. У том смислу Банка врши класификацију потраживања и обрачун потребног нивоа резерви за процењене губитке, редовном анализом портфолија. Анализа обухвата мерење адекватности резерви за процењене губитке по клијентима, категоријама ризика, деловима портфолија и укупном портфолију.

Ублажавање кредитног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, односно одржавање прихватљивог нивоа квалитета кредитног портфолија Банке.

Основне технике ублажавања кредитног ризика су:

- Лимити изложености – ризик концентрације,
- Диверсификовање улагања,
- Средства обезбеђења.

Лимити изложености по основу појединачног дужника заснивају се на процени кредитне способности дужника, а лимити изложености на нивоу портфолија усмерени су на ограничење концентрације изложености у портфолију. Банка континуирано контролише кретање кредитног ризика у оквиру дефинисаног ризичног профила.

Ризик концентрације обухвата: велику изложеност (изложеност према једном лицу или групи повезаних лица и лицима повезаним са Банком), групе изложености са истим или сличним факторима ризика као што су привредни сектори, врсте производа, географска подручја и слично, ризик земље, инструменте кредитне заштите.

Праћење квалитета пласмана на нивоу појединачног дужника заснива се пре свега на обезбеђивању ажурних података о финансијском стању и кредитној способности дужника и тржишној вредности средстава обезбеђења, док се праћење кредитног ризика на нивоу портфолија врши идентификовањем промена на нивоу група клијената одређеног нивоа ризика, пласмана, колатерала, потребних резерви за очекиване и неочекиване губитке, у циљу утврђивања и управљања стањем и квалитетом активе.

Контрола кредитног ризика подразумева процес континуираног усклађивања пословања са дефинисаним системом лимита, као и у условима када изложеност кредитном ризику тежи горњој граници дефинисаног ризичног профила, односно приликом увођења нових пословних производа и активности.

У циљу заштите од ризика неизвршења обавеза у пословању са клијентима, Банка предузима следеће мере за регулисање потраживања: репрограмирање или реструктурирање, поравнање, преузимање средстава обезбеђења у циљу наплате потраживања, закључење уговора са заинтересованим трећим лицем, покретање судског спора и остале мере.

Уколико предузете мере регулисања пласмана, односно принудне наплате и судског поступка нису дале очекиване резултате, односно када не постоји могућност наплате потраживања у целости, иницира се предлог за трајан отпис преосталог потраживања Банке.

Банка осим кредитне изложености има и ванбилансну изложеност (плативе и чинидбене гаранције, авали, акредитиви) по основу којих Банка има потенцијалну обавезу да изврши плаћање за рачун трећих лица. За ванбилансну изложеност Банка користи исте контролне процесе и процедуре који се користе за кредитни ризик.

Извештавање о кредитном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на месечном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом извештавања.

Ризик промене квалитета активе

Квалитет активе Банке се мери степеном изложености појединим категоријама ризика према критеријумима дефинисаним интерним системом рејтинга. Интерни систем рејтинга се заснива на квантитативним и квалитативним параметрима за одређивање рејтинга дужника. Рејтинг скала садржи пет категорија ризика, које су подељене на 17 подкатегија. Различите изложености према истом дужнику опредељују исту категорију рејтинга, без обзира на специфичности различитих врста кредита.

Банка користи различите рејтинг моделе за кредитни ризик у зависности од врсте клијената. Израчунавање рејтинга врши се на месечном нивоу на основу квалитативних и квантитативних параметара и благовремености у измиревању обавеза.

Низак ниво ризика подразумева пословање са клијентима добре кредитне способности и прихватљив је за Банку (категије рејтинга 1 и 2), повишен ниво ризика представља пословање са клијентима који имају одређене проблеме у пословању, а могу негативно да утичу на измирење обавеза и чије пословање се интензивно прати (категија рејтинга 3) и висок ниво ризика означава клијенте са негативним резултатима пословања и лошом кредитном историјом (категије ризика 4 и 5).

Банка се штити од ризика промене квалитета активе кроз континуирано праћење пословања клијената, идентификовање промена које могу настати погоршањем стања дужника, кашњењем у отплати или променама у окружењу, као и прибављањем одговарајућих средстава обезбеђења.

Ризик промене вредности активе

Обезвређење пласмана има за циљ обезбеђење разумног, опрезног и правовременог утврђивања губитака, како би се заштитио капитал Банке у периоду када губитак буде и дефинитивно потврђен (реализован) због немогућности наплате уговорених износа или одливом средстава за измирење потенцијалних обавеза.

Обезвређење пласмана и резервисања врше се само онда када постоји оправдан основ, односно када постоји објективан доказ о обезвређењу као последица догађаја који су настали након почетног признавања кредита, а који неповољно утичу на будуће новчане токове од кредита.

Главни елементи у процени обезвређења пласмана су следећи: прекорачење рока плаћања главнице или камате, тешкоће у новчаним токовима корисника кредита, опадање кредитног рејтинга или промене првобитних услова из уговора и друго.

Обезвређење пласмана се врши на основу процене очекиваних будућих новчаних токова из пословања клијената или реализацијом средстава обезбеђења, уколико се процени да ће реално кредит бити намирен из тих средстава.

Банка врши процену обезвређења потраживања као појединачну и групну процену.

Појединачно процењивање

Банка процењује исправку вредности за сваки појединачно значајан пласман који се налазе у дефолту и том приликом се узимају у обзир финансијска позиција корисника кредита, одрживост бизнис плана, његова способност да побољша своје перформансе у случају финансијских тешкоћа, пројектовани приходи, расположивост других врста финансијске подршке и вредност колатерала која се може реализовати, као и очекивани новчани токови. Уколико дође до нових информација које према процени битно мењају кредитну способност клијента, вредност колатерала и извесност испуњења обавеза клијента према Банци, врши се нова процена обезвређења пласмана.

Групно процењивање

Исправке вредности се процењују групно по пласманима који нису појединачно значајни и за појединачно значајне пласмане када не постоји објективан доказ о појединачном обезвређењу. Групна процена се врши по групама које се формирају на основу интерно прописане методологије, базиране на систему интерног рејтинга и то на месечном нивоу. Израчунавање групних процената обезвређења се врши на основу миграција категорија ризичности у статус неизмиривања обавеза по врстама клијената или производа.

Обезвређење кредита умањује вредност кредита и признаје се као расход у оквиру биланса успеха.

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама

Утврђивање вероватног губитка по ванбилансним ставкама (потенцијалним обавезама) врши се када се процени да постоји довољно извесно очекивање да ће доћи до одлива средстава за измирење потенцијалне обавезе.

Приликом процене резервисања за потенцијалне губитке по ванбилансним ставкама признају се средства од реализације колатерала, уколико је потпуно извесно да ће одлив средстава по основу потенцијалних обавеза бити намирен из колатерала.

5.1.1. Максимална изложеност кредитном ризику

Максимална изложеност кредитном ризику на дан 30. септембра 2016. и 2015. године, приказана је у следећем прегледу, без узимања у обзир било каквог колатерала или неке друге кредитне заштите. Наведене вредности исказане су у бруто и нето књиговодственом износу (после ефеката ублажавања по основу обезвређења).

Максимална изложеност кредитном ризику пре колатерала и других побољшања

	У хиљадама динара			
	30. септембар 2016.		31. децембар 2015.	
	Бруто	Нето	Бруто	Нето
I. Преглед активе	436,976,849	391,692,162	411,139,949	373,696,686
Готовина и средства код централне банке	62,128,734	62,128,734	63,523,715	63,523,715
Кредити и потраживања од банака и других финансијских институција	37,355,605	36,959,418	17,243,760	16,844,000
Кредити и потраживања од комитената	202,279,266	158,473,809	199,026,572	162,742,565
Финансијска средства	131,578,095	131,404,634	128,122,478	128,024,439
Остала средства	3,635,150	2,725,568	3,223,424	2,561,967
II. Ванбилансне ставке	32,080,873	31,565,047	28,081,278	27,541,154
Плативе гаранције	3,980,447	3,876,127	4,702,206	4,548,918
Чинидбене гаранције	6,541,310	6,408,634	6,503,652	6,392,930
Преузете неопозиве обавезе	21,191,582	21,191,582	16,303,173	16,303,173
Остало	367,535	88,705	572,247	296,133
Укупно (I+II)	469,057,722	423,257,209	439,221,227	401,237,840

Највећи кредитни ризик за Банку настаје из остварених кредитних аранжмана, али је Банка изложена и ризику по основу ванбилансних позиција који проистиче из потенцијалних и преузетих обавеза.

Кредити и потраживања од компанија, банака и других финансијских организација

У хиљадама динара

30.09.2016.

	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Недоспели неисправљени	-	-	-	-	-	-	1,034,860	1,034,860	33,282,772
Доспели а неисправљени	-	-	-	-	-	-	534,278	534,278	3,676,646
Групно обезвређени	38,192,810	19,625,472	6,577,161	6,284,212	7,602,068	78,281,722	88,173,847	166,455,570	396,187
Појединачно обезвређени	1,117,641	-	79,212	-	677,029	1,873,882	32,380,676	34,254,558	-
Укупно	39,310,451	19,625,472	6,656,372	6,284,212	8,279,097	80,155,604	122,123,661	202,279,266	37,355,605
Исправка вредности	904,815	1,049,254	427,245	731,775	1,393,617	4,506,707	39,298,750	43,805,456	396,187
Групна исправка вредности	651,901	1,049,254	412,421	731,775	1,220,868	4,066,220	18,779,391	22,845,610	396,187
Појединачна исправка вредности	252,914	-	14,824	-	172,749	440,487	20,519,359	20,959,846	-
Нето књиговодствена вредност	38,405,636	18,576,218	6,229,127	5,552,437	6,885,480	75,648,898	82,824,912	158,473,809	36,959,418

31.12.2015.	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Недоспели неисправљени	-	-	-	-	-	-	2,296,663	2,296,663	15,620,284
Доспели а неисправљени	-	-	-	-	-	-	136,129	136,129	1,223,716
Групно обезвређени	37,371,641	17,297,093	5,589,643	6,407,131	6,158,650	72,824,158	87,419,835	160,243,993	399,760
Појединачно обезвређени	952,661	-	82,542	-	994,392	2,029,595	34,320,192	36,349,787	-
Укупно	38,324,302	17,297,093	5,672,185	6,407,131	7,153,042	74,853,753	124,172,819	199,026,572	17,243,760
Исправка вредности	888,843	984,660	409,008	721,661	1,049,869	4,054,041	32,229,966	36,284,007	399,760
Група исправка вредности	634,395	984,660	390,670	721,661	903,295	3,634,681	16,134,158	19,768,839	399,760
Појединачна исправка вредности	254,448	-	18,338	-	146,574	419,340	16,095,808	16,515,168	-
Нето књиговодствена вредност	37,435,459	16,312,433	5,263,177	5,685,470	6,103,173	70,799,712	91,942,853	162,742,565	16,844,000

Обезвређени кредити и потраживања

Обезвређени кредити и потраживања су они кредити и потраживања за које Банка утврди да постоји објективни доказ који указује на обезвређење и за које не очекује наплату укупне доспеле главнице и камате у складу са уговором о кредиту. Обезвређење се врши на појединачној и групној основи. Кредити и потраживања који су 100% обезвређени налазе се у групно обезвређеним кредитима и потраживањима.

Пласмани који касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Доспели а неисправљени кредити и потраживања представљају оне кредите и потраживања код којих се јавља кашњење у измирењу обавеза по основу уговорене камате или главнице (извештај приказује као доспело, укупно потраживање које има било коју доспелу обавезу по основу главнице или камате). За наведена потраживања Банка верује да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду да се односе на потраживања за која постоји извесност у наплати дуга од стране Банке (потраживања обезбеђена гаранцијом Републике Србије).

Пласмани који не касне са наплатом за које није извршено обезвређење

Недоспели неисправљени кредити и потраживања односе на пласмане за које је утврђено да није адекватно формирати обезвређење имајући у виду вероватноћу настанка статуса неизмиревања обавеза и извесност у наплати потраживања од стране Банке (кредити и потраживања од Републике Србије) .

Недоступни неуправљени кредити и потраживања од компанија, банака и других финансијских организација

	У хиљадама динара 30. септембар 2016.								
	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Низак (ИР 1 и 2)	-	-	-	-	-	-	1,034,860	1,034,860	33,282,772
Повишен (ИР 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	-	-	-	-	-	-	1,034,860	1,034,860	33,282,772

	У хиљадама динара 31. децембар 2015.								
	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Низак (ИР 1 и 2)	-	-	-	-	-	-	2,296,663	2,296,663	15,620,284
Повишен (ИР 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	-	-	-	-	-	-	2,296,663	2,296,663	15,620,284

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. септембар 2016. године

КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД

Доступни неискористљени кредити и потраживања од компитената, банака и других финансијских организација

	У хиљадама динара								
	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво	Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
Доцња до 30 дана	-	-	-	-	-	-	386,970	386,970	3,676,646
Од 31 до 90 дана	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Преко 90 дана	-	-	-	-	-	-	147,308	147,308	-
Укупно	-	-	-	-	-	-	534,278	534,278	3,676,646

У хиљадама динара
31. децембар 2015.

	Укупно						Привредни клијенти	Укупно	Потраживања од банака
	Стамбени	Готовински	Пољопривреда	Остало	Микро бизнис	Укупно становништво			
Доцња до 30 дана	-	-	-	-	-	-	-	-	1,223,716
Од 31 до 90 дана	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Преко 90 дана	-	-	-	-	-	-	136,129	136,129	-
Укупно	-	-	-	-	-	-	136,129	136,129	1,223,716

5.1.2. Кредити са измењеним иницијално уговореним условима

Кредити са измењеним иницијално уговореним условима су они кредити који су репрограмирани и/или реструктурирани услед проблема у сервисирању обавеза о роковима доспећа. Узимајући у обзир те проблеме, Банка одлучује да измени услове и рокове уговора, тако да дужнику пружи могућност да лакше сервисира обавезе.

Репрограмирање потраживања се врши код дужника који имају тренутно неусклађене приливе и одливе, а чији финансијски показатељи нису нарушени и указују да ће дужник бити способан да уредно измирује репрограмиране обавезе према накнадно уговореним условима отплате. Репрограмирање потраживања примењује се код дужника који су у доцњи до 90 дана, најчешће по појединачној партији кредита, односно не обухвата сва потраживања дужника.

Реструктурирање се врши код дужника који имају значајне проблеме у пословању и где су финансијски показатељи пословања значајно нарушени. Приликом реструктурирања:

- замењују се сва билансна потраживања од дужника, односно њихов већи део;
- битно се мењају услови под којима је то потраживање одобрено (при чему се нарочито подразумева продужење рока враћања главнице или камате, смањење каматне стопе или висине потраживања, као и друге промене услова којима се олакшава положај дужника);
- обавезно је усвајање адекватног програма финансијске консолидације.

5.1.3. Ризик концентрације

Банка управља ризиком концентрације преко успостављеног система лимита који обухвата лимите изложености са истим или сличним факторима ризика (према секторима / делатностима, географским подручјима, појединачним дужницима или групама повезаних лица, инструментима кредитне заштите...). Успостављање одговарајућих лимита изложености је основ за контролу ризика концентрације у циљу диверсификације кредитног портфолија.

У зависности од општих економских кретања и кретања у појединим индустријским секторима, Банка врши диверсификацију улагања у индустријске секторе који су резистентни на утицај негативних економских кретања.

5.1.4. Средства заштите од кредитног ризика (колатерал)

У циљу заштите од изложености кредитном ризику, најчешћа пракса коју Банка користи, поред редовног праћења пословања клијената, је и прибављање инструмената обезбеђења (колатерала), којима се обезбеђује наплата потраживања и минимизира кредитни ризик. Количина и тип потребног колатерала зависи од процене кредитног ризика.

Као стандардне инструменте обезбеђења Банка од клијената прибавља уговорно овлашћење и менице, док се као додатни инструменти, у зависности од процене кредитног ризика, и врсте пласмана уговарају:

- За комерцијалне кредите – залог на покретним и непокретним стварима (хипотеке), депозити, банкарске, корпоративне и гаранције државе, јемства, залог на хартијама од вредности, уделима и потраживањима;
- За кредите становништву – хипотеке, депозити, јемства солидарног дужника, осигурање Националне корпорације за осигуравање стамбених кредита.

Приликом процене непокретности или залоге на покретној имовини, Банка обезбеђује стручну и независну процену вредности непокретности од стране овлашћених проценитеља, како би потенцијални ризик од нереалне процене свела на најмање могућу меру. Непокретност, роба, опрема и остале покретне ствари које су предмет залоге морају бити и осигуране од стране осигуравајућег друштва прихватљивог за Банку, а полисе винкулиране у корист Банке.

У циљу заштите од промене тржишних вредности колатерала (хипотека, залога, хартија од вредности и сл.), процењена вредност колатерала се коригује за дефинисани проценат у зависности од врсте колатерала и локације, који се минимум једном годишње, а по потреби и чешће, преиспитују и ревидирају. На овај начин Банка са штити од потенцијалних губитака по основу немогућности наплате потраживања из средстава обезбеђења.

Вредност колатерала и тенденције кретања, Банка прати и ажурира како би се потенцијални ризик од нереалне процене свео на најмању могућу меру, а у случају потребе може захтевати и додатни колатерал у складу са закљученим уговором. Колатерали представљају секундарни извор наплате потраживања.

5.2. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља могућност настанка неповољних догађаја који могу негативно утицати на финансијски резултат и капитал Банке. Ризик ликвидности испољава се кроз тешкоће Банке у измирењу доспелих обавеза у случају недовољних резерви ликвидности и немогућности покрића неочекиваних одлива и остале пасиве.

Банка у свом пословању поштује основне принципе ликвидности, остварујући довољан ниво средстава за покриће обавеза насталих у кратком року, односно поштује принцип солвентности формирањем оптималне структуре сопствених и позајмљених извора средстава и формирањем довољног нивоа резерви ликвидности које не угрожавају остваривање планираног поврата на капитал.

Ризик ликвидности, испољава се у немогућности Банке да испуњава своје доспеле обавезе. Ризик ликвидности може се јавити у виду ризика извора средстава и тржишног ризика ликвидности. Проблем ликвидности са аспекта извора средстава односи се на структуру пасиве и обавеза и изражава се кроз потенцијално значајно учешће нестабилних извора, краткорочних извора или њихове концентрације. Са друге стране ризик ликвидности испољава се кроз дефицит резерви и отежаног или немогућег прибављања ликвидних средстава по прихватљивим тржишним ценама.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања ризика ликвидности од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања ризиком ликвидности врши Одбор за управљање активом и пасивом у оквиру својих надлежности, као и остали надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

У циљу минимизирања ризика ликвидности, Банка:

- врши диверсификацију извора средстава, по валутама и рочности;
- формира довољан ниво резерви ликвидности;
- управља новчаним средствима;
- прати будуће новчане токове и ликвидност на дневном нивоу;
- лимитира основне изворе кредитног ризика које имају најзначајнији утицај на ризик ликвидности;
- дефинише и периодично тестира План за управљање ликвидношћу у кризним ситуацијама.

Процес управљања ризиком ликвидности спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о ризику ликвидности.

Идентификација ризика ликвидности подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика ликвидности и подразумева утврђивање текуће изложености ризику ликвидности, као и изложености ризику ликвидности по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена ризика ликвидности представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог ризика ликвидности, коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- рацио анализа;
- стрес тест.

Ублажавање подразумева одржавање ризика ликвидности на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке, кроз дефинисање система лимита који обухвата регулаторне и интерне лимите, као и благовремено предузимање мера за умањење ризика и пословање у оквиру поменутих лимита.

Контрола и праћење ризика ликвидности обухвата процес праћења усклађености са интерно утврђеним лимитима, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености ризику ликвидности Банке која подразумева контролу на свим нивоима управљања ризиком ликвидности као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и контролу усклађености пословања.

Извештавање о ризику ликвидности обухвата систем интерног и екстерног извештавања, спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности и ужим показатељем ликвидности, за које су прописани лимити за један радни дан, три узастопна радна дана, односно просек свих радних дана у месецу. Током трећег квартала 2016. године показатељ ликвидности и ужи показатељ ликвидности су се кретали знатно изнад дефинисаних лимита.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним показатељем ликвидности, и то: 0,8 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0,9 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 1 као просек свих радних дана у месецу. Поред усклађивања са екстерно дефинисаним лимитом показатеља ликвидности, Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним ужим показатељем ликвидности, и то: 0,5 обрачунат за један радни дан; затим минимум 0,6 не дуже од три узастопна радна дана, односно минимум 0,7 као просек свих радних дана у месецу.

Усклађеност са екстерно дефинисаним лимитима ликвидности:

	Показатељ		Ужи показатељ	
	ликвидности		ликвидности	
	30.09.2016.	31.12.2015.	30.09.2016	31.12.2015.
На дан	2,97	2,73	2,60	2,51
Просек за период	3,07	3,11	2,62	2,82
Максималан за период	3,45	3,97	3,08	3,62
Минималан за период	2,81	1,85	2,37	1,65

Банка дефинише интерне лимите, на основу интерног извештаја о ГАП-у ликвидности.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима ликвидности последњег дана:

	Лимити	30.09.2016.	31.12.2015.
ГАП до 1 месеца / Укупна актива	Max (10%)	6,06%	5,54%
Кумулативни ГАП до 3 месеца / Укупна актива	Max (20%)	5,66%	6,84%

Поред тога Банка лимитира и усклађује пословање са лимитима структуре пасиве и лимитима дефинисаним са аспекта рачности по значајним валутама.

Извештај о рочној структури монетарне активе и пасиве садржи монетарне билансне позиције распоређене према преосталом року доспећа, односно коришћена је конзервативна претпоставка да ће сви трансакциони и депозити по виђењу бити повучени у року до једног месеца.

Банка прикупља депозите правних лица и становништва, који обично имају краће рокове доспећа и могу бити повучени на захтев. Краткорочна природа ових депозита повећава ризик ликвидности Банке и захтева активно управљање овим ризиком, као и константно праћење тржишних трендова.

Банка краткорочно управља ризиком ликвидности праћењем и контролисањем позиција у свим значајнијим валутама, како би се на време сагледале потребе за додатним изворима финансирања у случају доспећа одговарајућих позиција, односно дугорочно планира структуру својих извора и пласмана како би обезбедила довољно стабилних извора и довољно резерви ликвидности.

Руководство Банке верује да одговарајућа диверсификација портфолиа депозита по броју и врсти депонената, као и претходно искуство Банке пружају добар предуслов за постојање стабилне и дугорочне депозитне базе, односно по том основу се не очекују значајнији одливи средстава.

Банка редовно тестира План управљања ликвидношћу у кризним ситуацијама и проверава период преживљавања и солвентност Банке, доступност извора за покриће обавезе које би евентуално настале, односно оцењује подршку у претпостављеним условима кризе.

Недисконттовани новчани токови који проистичу из позиција монетарне активе и пасиве обухватају будуће новчане токове по основу билансних позиција и будућих камата. У случају трансакционих и депозита по виђењу који су у складу са конзервативним приступом распоређени на рачност до једног месеца недисконттовани новчани токови обухватају само токове по основу главнице дуга.

5.3. Тржишни ризик

Тржишни ризик представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промена тржишних варијабли и обухвата каматни ризик у банкарској књизи, девизни ризик за све пословне активности које обавља и ценовни ризик позиција књиге трговања.

Банка је изложена ценовном ризику, девизном ризику, ризику друге уговорне стране и ризику измирења испоруке по основу ставки, које се налазе у књизи трговања. Књига трговања садржи билансне и ванбилансне позиције средстава и обавеза по основу финансијских инструмената које се држе са намером трговања или ради заштите позиција у другим финансијским инструментима који се воде у књизи трговања.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања тржишних ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања тржишним ризиком врши Одбор за управљање активом и пасивом, Инвестициони одбор као и други надлежни одбори, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

5.3.1. Каматни ризик

Каматни ризик представља ризик од настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке по основу позиција из банкарске књиге услед неповољних промена каматних стопа. Изложеност овој врсти ризика зависи од односа каматно осетљиве активе и каматно осетљиве пасиве.

Банка је изложена каматном ризику на позицијама у банкарској књизи који се одражава на могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед промене каматних стопа.

Банка управља следећим видовима каматног ризика:

- ризик временске неусклађености доспећа и поновног одређивања цена (repricing risk);
- ризик криве приноса (yield curve risk) – коме је изложена услед промене облика криве приноса;
- базни ризик (basis risk) – коме је изложена због различитих референтних каматних стопа код каматно осетљивих позиција са сличним карактеристикама што се тиче доспећа или поновног одређивања цена;
- ризик опција (optionality risk) – коме је изложена због уговорених опција – кредита с могућношћу превремене отплате, депозита с могућношћу превременог повлачења и друго.

Основни циљ управљања каматним ризиком је одржавање прихватљивог нивоа изложености каматном ризику са аспекта утицаја на финансијски резултат, вођењем адекватне политике рочне усклађености периода поновног формирања каматне стопе, усклађивањем одговарајућих извора са пласманима према врсти каматне стопе и рочности, као и пројекцијом кретања криве приноса на иностраном и домаћем тржишту. Превасходно, Банка управља маржином интерног приноса кроз цену кредита и депозита, фокусирајући се на каматну маржу.

Банка посебно сагледава утицај промене каматних стопа и структуре каматносноне активе и пасиве са аспекта рочности, поновног формирања каматних стопа и валутне структуре и управља њиховим утицајем на економску вредност капитала.

Процес управљања каматним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о каматном ризику.

Идентификација каматног ризика подразумева свеобухватно и благовремено идентификовање узрока који доводе до настанка ризика и подразумева утврђивање текуће изложености као и изложености каматном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена каматног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог каматног ризика коришћењем следећих метода:

- ГАП анализа;
- Рацио анализа;
- Дурација;
- Економска вредност капитала;
- Стрес тест.

Ублажавање каматног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке и подразумева процес дефинисања система лимита изложености Банке, као и дефинисање и спровођење мера за ублажавање каматног ризика. Контрола и праћење каматног ризика обухвата процес праћења усклађености са успостављеним системом лимита, као и мониторинг дефинисаних мера за умањење изложености каматном ризику Банке. Контрола каматног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о каматном ризику подразумева јасно детерминисан систем интерног извештавања надлежних одбора и органа Банке о управљању каматним ризиком.

Интерни лимити детерминишу се на основу интерног извештаја о каматом ГАП-у, који обухвата све позиције биланса.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима каматног ризика последњег дана била је следећа:

	Лимити	30.09.2016.	31.12.2015.
Релативни ГАП	Мах 15%	0,79%	1.38%
Коефицијент диспаритета	0.75 – 1.25	1,01	1,02

Током трећег квартала 2016. године показатељи каматног ризика су се кретали у оквиру интерно дефинисаних лимита.

Поред наведеног, Банка је дефинисала интерне лимите изложености каматном ризику по значанијим валутама и лимит максималне економске вредности капитала.

Усклађеност са интерно дефинисаним лимитима економске вредности капитала:

	30.09.2016.	31.12.2015.
На дан	3,96%	5.23%
Просек за период	3,89%	8.68%
Максималан за период	4,08%	10.70%
Минималан за период	3,64%	5.23%
Лимит	20%	20%

Руководство Банке верује да одговарајућа усклађеност позиција по врсти каматне стопе и периоду поновног формирања пружа добар предуслов за постојање усклађености са захтеваним финансијским резултатом уз очување економске вредности капитала.

5.3.2. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику који се манифестује кроз могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед промене међувалутних односа, промене вредности домаће валуте у односу на стране валуте или промене вредности злата и других племенитих метала.

Девизном ризику изложене су све позиције садржане у банкарској књизи и књизи трговања у страниј валути и злату, као и динарске позиције индексиране валутном клаузулом.

У циљу минимизирања изложености девизном ризику Банка врши диверсификацију валутне структуре портфолиа и валутне структуре обавеза, усклађивање отворених позиција по појединим валутама, поштујући принципе рочне трансформације средстава.

Банка је успоставила одговарајућу организациону структуру, којом се врши јасно разграничавање процеса преузимања девизног ризика од процеса његовог управљања. Примарну улогу у процесу управљања девизним ризиком врше надлежни одбори у оквиру својих надлежности, чије одлуке могу утицати на изложеност Банке овом ризику.

Процес управљања девизним ризиком спроводи се кроз идентификацију, мерење, ублажавање, праћење, контролу и извештавање о девизном ризику.

Банка на свеобухватан начин благовремено идентификује узроке који доводе до настанка девизног ризика што подразумева утврђивање текуће изложености девизном ризику, као и изложености девизном ризику по основу нових пословних производа и активности.

Мерење, односно процена девизног ризика представља квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог девизног ризика, коришћењем следећих техника:

- ГАП анализа и показатељ девизног ризика;
- VaR;
- стрес тест;
- backtesting.

Ублажавање девизног ризика подразумева одржавање ризика на прихватљивом нивоу за ризични профил Банке кроз постављање система лимита и дефинисање мера за ублажавање девизног ризика.

Контрола и праћење девизног ризика обухвата праћење и надзор усклађености позиција са интерно и екстерно дефинисаним лимитима, као и мониторинг дефинисаних и предузетих мера. Континуираним праћењем и контролом девизног ризика у току дана омогућено је благовремено предузимање мера у циљу одржавања девизног ризика у оквиру дефинисаних лимита. Контрола девизног ризика подразумева контролу на свим нивоима управљања као и независан систем контроле који спроводе организациони делови надлежни за интерну ревизију и праћење усклађености пословања.

Извештавање о девизном ризику обухвата систем интерног и екстерног извештавања и спроводи се на дневном нивоу и по утврђеној динамици, а у складу са дефинисаним системом.

Банка усклађује своје пословање са регулаторно прописаним лимитом девизног ризика, који представља однос збира отворене девизне позиције и позиције у злату и регулаторног капитала.

Преглед укупне ризичне девизне позиције и регулаторно дефинисаног показатеља девизног ризика на дан 30. септембар 2016. године

	<u>30.09.2016.</u>	<u>31.12.2015</u>
Укупна ризична девизна позиција	2,605,782	4,072,802
Показатељ девизног ризика	6.31%	10.60%
Регулаторно прописан лимити	20%	20%

5.4. Оперативни ризик

Оперативни ризик је ризик од могућег настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке услед пропуста (намерних и ненамерних) у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом и другим системима у банци, као и услед наступања непредвидивих екстерних догађаја. Оперативни ризик укључује и правни ризик.

Оперативни ризик се дефинише као догађај који је настао као резултат неодговарајућих или неуспешних интерних процеса, поступака запослених и система или системских и других спољашњих догађаја, интерне и екстерне преваре, праксе запошљавања и безбедности на радном месту, потраживања клијената, дистрибуције производа, новчаних казни и пенала услед повреда, штете нанете материјалној имовини, поремећаја у пословању и системских пропуста и управљања процесима.

Банка догађаје оперативног ризика прати и по следећим линијама пословања: финансирање привредних субјеката, трговина и продаја, брокерски послови са физичким лицима, банкарски послови с привредним друштвима, банкарски послови с физичким лицима, платни промет, агенцијске услуге и управљање имовином.

Процес управљања оперативним ризиком представља интегрални део активности Банке који се спроводи на свим нивоима и омогућава идентификацију, мерење, ублажавање, праћење и контролу и извештавање о оперативним ризицима у складу са захтевима и роковима регулативе. Постојећи процес се ослања на поуздане методе мерења изложености оперативним ризицима, базу података о оперативним губицима, ажуран систем контроле и извештавања.

Банка на дневном нивоу прати догађаје оперативних ризика и управља оперативним ризицима. У циљу ефикасног праћења оперативног ризика, у сваком организационом делу Банке именовани су запослени за оперативне ризике, који су одговорни за тачност и ажурност података о свим догађајима оперативног ризика, као и за евиденцију свих насталих догађаја у базу података оперативних ризика. Организациони део Банке у чијој је надлежности управљање ризицима врши мониторинг и извештавање о оперативним ризицима Управном одбору Банке, Извршном одбору Банке и Одбору за ревизију.

Мерење, односно процена оперативног ризика Банке врши се кроз квантитативну и/или квалитативну процену идентификованог оперативног ризика. Банка спроводи мерење изложености оперативним ризицима кроз евиденцију догађаја, самопроцењивање и стресно тестирање оперативног ризика. Самопроцењивање подразумева процену изложености ризицима од стране организационих делова у складу са мапом идентификованих оперативних ризика мерењем могућег распона, значаја за пословање и учесталости догађаја који могу да проузрокују губитке, идентификовањем нивоа контроле које области пословања имају над овим ризицима и мере за побољшање. Стрес тест представља технику управљања оперативним ризиком, којом се процењује потенцијални утицај специфичних догађаја и/или промене више финансијских варијабли на изложеност оперативном ризику Банке.

Банка не може елиминисати све оперативне ризике, али увођењем одговарајућег контролног оквира, мониторингом и ублажавањем потенцијалних ризика успоставља процес управљања оперативним ризиком. Банка предузима мере у циљу ублажавања оперативних ризика и проактивног реаговања на потенцијалне догађаје оперативних ризика кроз перманентно праћење свих активности, примену адекватног и поузданог информационог система и оријентацијом на пројектни приступ, а чијим спровођењем се унапређује пословна пракса и оптимизују пословни процеси Банке.

Путем поузданог извештавања о реализацији мера за ублажавање оперативних ризика, Банка је успоставила систем за мониторинг активности које предузимају организациони делови Банке у циљу умањења оперативних ризика и превентивног реаговања на догађаје оперативних ризика који су у настајању. Банка процењује ризик поверавања активности трећим лицима за обављање одређених активности у вези са пословањем Банке, а на основу уговора закљученог са тим лицима којима се јасно одређују услови, права, обавезе и одговорности уговорених страна.

У циљу несметаног и континуираног функционисања свих значајних система и процеса банке, као и ограничавања губитака у ванредним ситуацијама, Банка је усвојила План за обезбеђење континуитета пословања, а у циљу поновног успостављања опоравка система информационе технологије у случају катастрофа.

5.5. Ризици улагања Банке

Ризици улагања Банке представљају ризике улагања у друга правна лица и у основна средства и инвестиционе некретнине. Улагања Банке у једно лице које није лице у финансијском сектору не сме прећи 10% капитала Банке, при чему се под овим улагањем подразумева улагање којим Банка стиче удео или акције лица које није лице у финансијском сектору. Укупна улагања Банке у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине Банке не смеју прећи 60% капитала Банке, с тим што се ово ограничење не односи на стицање акција ради њихове даље продаје у року од шест месеци од дана стицања.

5.6. Ризик изложености

Велика изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, укључујући и лица повезана са Банком јесте изложеност која износи преко 10% капитала Банке.

У свом пословању, Банка води рачуна о усклађености са регулаторно дефинисаним лимитима изложености:

- Изложеност према једном лицу или групи повезаних лица не сме бити већа од 25% капитала Банке;
- Збир свих великих изложености Банке не сме прећи 400% капитала Банке.

Дефинисани лимити изложености према једном лицу или групи повезаних лица односе се и на лица повезана са Банком.

Изложеност Банке према једном лицу или групи повезаних лица, као и изложеност према лицима повезаним са Банком кретала се у оквиру прописаних лимита.

5.7. Ризик земље

Ризик земље је ризик који се односи на земљу порекла лица према коме је Банка изложена, односно ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Банке због немогућности Банке да наплати потраживања од дужника из разлога који су последица политичких, економских или социјалних прилика у земљи порекла дужника. Ризик земље обухвата следеће ризике:

- Политичко-економски ризик, под којим се подразумева вероватноћа остваривања губитка због немогућности Банке да наплати потраживања услед ограничења утврђених актима државних и других органа земље порекла дужника, као и општих и системских прилика у тој земљи;
- Ризик трансфера, под којим се подразумева вероватноћа остварења губитка због немогућности наплате потраживања исказаних у валути која није званична валута земље порекла дужника, и то услед ограничења плаћања обавеза према повериоцима из других земаља у одређеној валути која су утврђена актима државних и других органа земље дужника.

Банка управља ризиком земље на нивоу појединачног пласмана и на нивоу портфолија. Мерење и контролу изложености појединачног пласмана ризику земље, Банка врши одређивањем категорије интерног рејтинга земље дужника, а на основу рејтинга додељеног од стране међународно признатих рејтинг агенција и утврђивањем лимита изложености као процентом од капитала Банке у зависности од категорије интерног рејтинга земље. Мерење и контролу изложености портфолија ризику земље Банка врши на основу груписања потраживања према степену ризика земаља дужника.

У циљу адекватног управљања ризиком земље, Банка дефинише лимите изложености појединачно по земљама порекла дужника.

Пласмани Банке који су одобрени дужницима са седиштем изван Републике Србије, за финансирање пословања у Републици Србији, чије се измирење финансијских обавеза према Банци очекује из извора пословања оствареног у Републици Србији, представљају потраживања Банке без изложености ризику земље порекла дужника.

5.8. Управљање капиталом

Банка је успоставила систем управљања ризицима у складу са обимом и структуром својих пословних активности, а циљ управљања капиталом је несметано остварење циљева пословне политике Банке.

Обрачун капитала и показатеља адекватности тог капитала је усклађен са Базел II стандардима.

Основни циљеви управљања капиталом су:

- очување минималног регулаторног захтева (EUR 10 милиона);
- поштовање минималног регулаторног показатеља адекватности капитала (12%);
- одржавање поверења у сигурност и стабилност пословања;
- остварење пословних и финансијских планова;
- подржавање очекиваног раста пласмана;
- омогућење оптимума будућих извора средстава и њиховог коришћења;
- остварење политике дивиденди.

Регулаторни капитал Банке представља збир основног капитала и допунског капитала, умањен за одбитне ставке. Показатељ адекватности капитала представља однос капитала банке и збира активе пондерисане кредитним ризиком, отворене девизне позиције и изложености оперативним ризиком. Актива пондерисана кредитним ризиком се утврђују у складу са прописаним пондерима ризичности за све класе активе. Изложеност оперативном ризику се добија множењем реципрочне вредности прописаног показатеља адекватности капитала и капиталног захтева за оперативни ризик, утврђеног као трогодишњи просек производа индикатора изложености по свим линијама пословања и прописаних стопа капиталног захтева за сваку пословну линију.

Показатељ адекватности капитала	У хиљадама динара	
	30.09.2016.	31.12.2015.
Основни капитал	42,419,150	40,078,298
Допунски капитал	4,386,557	3,909,144
Одбитне ставке од капитала	(5,480,888)	(5,555,355)
Капитал	41,324,818	38,432,087
Актива пондерисана кредитним ризиком	153,765,708	144,531,657
Изложеност оперативном ризику	21,710,322	20,679,815
Изложеност девизном ризику	3,740,648	4,072,901
Показатељ адекватности капитала (мин. 12%)	23.06%	22.70%

Током трећег квартала 2016. године показатељ адекватности капитала је био изнад прописаног регулаторног лимита од 12%.

Банка Стратегијом и Планом управљања капиталом обезбеђује одржавање нивоа и структуре интерног капитала који пружа адекватну подршку расту пласмана, будућих извора средстава и њиховог коришћења, политику дивиденди као и промене у регулаторним захтевима.

План управљања капиталом, као део система управљања капиталом, садржи:

- стратешке циљеве и период за њихово остваривање;
- начин организације процеса управљања расположивим интерним капиталом;
- процедуре планирања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- начин достизања и одржавања адекватног нивоа расположивог интерног капитала;
- план пословања у случају настанка непредвиђених догађаја.

6. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Дана 10.10.2016. године на основу инструкције Министарства финансија Републике Србије а по пресуди Апелационог суда 6 ПЖ 919/15 Банка је извршила плаћање пресуде у предмету са Републиком Србијом у укупном износу од 775,105 хиљада динара.

Појединачно по ставкама износ плаћања по основу главнице и камате износио је 774,427 хиљада динара (динараска противвредност главнице 4,772 хиљаде USD и камате 2,258 хиљада USD) а по основу трошкова спора 678 хиљада динара .

За предметни спор Банка је имала формирано резервисање у износу од 649,539 хиљада динара, док је остатак признат на позицији остале обавезе по основу примљених судских пресуда.

Банка је у скалду са новодонетим Мишљењем MFRS, а имајући у виду чињеницу да би опорезива добит Банке у наредним годинама могла да буде умањена за значајан износ пренетих пореских губитака, дана 10.10.2016. године изменила порески биланс (ПБ-1) и поднела измењену пореску пријаву за порез на добит за 2015. годину, што омогућава Банци да умањи будући порез на добит за износ **1.557.613 хиљада динара** (применом прописане пореске стопе од 15% на износ пренетог пореског губитка). Банка је на тај начин искористила могућност да у складу са *Законом о преском поступку и пореској администрацији*, у року од 5 година достави измењену пореску пријаву без икаквих последица.

Управни одбор Банке је на седници одржаној дана 27.10.2016. године донео одлуку о позиву за редовну седницу Скупштине Банке која ће се одржати 01.12.2016. године у Београду, са предлогом дневног реда:

- Одлуку о усвајању ребаланса Бизнис плана за 2016. годину и
- Одлуку о усвајању Стратегије и Бизнис плана Банке за период 2017- 2019. године.

7. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре (РСД) на дан 30. септембар 2016. и 31. децембра 2015. године за поједине главне валуте су:

Валуте	Званични курс НБС	
	2016.	2015.
USD	109.8965	111.2468
EUR	123.2929	121.6261
CHF	113.7179	112.5230

У Београду,
дана 01.11.2016. године

Лица одговорна за састављање
финансијских извештаја

The image shows a handwritten signature in blue ink over a blue circular stamp. The stamp contains the text 'КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД' around the perimeter and a small number '4' in the center.

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

Svetog Save 14, 11000 Beograd

Tel: +381 11 30 80 100

Fax: +381 11 344 13 35

Matični broj: 07737068

PIB: SR 100001931

PDV broj: 134968641

Šifra delatnosti: 6419

Agencija za privredne registre: 10156/2005

Broj računa: 908-20501-70

SWIFT: KOBBCSBG

E-mail: posta@kombank.com

IZJAVA

Prema našem mišljenju, kvartalni finansijski izveštaji za period 01.01.2016. do 30.09.2016. godine, u svim materijalno značajnim pitanjima daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, dobitima i gubicima, finansijskom položaju i poslovanju Komercijalne banke AD Beograd i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, kao i MRS i MSFI objavljenim do 1. januara 2009. godine, koji su u Republici Srbiji rešenjem ministra finansija prevedeni i objavljeni u Službenom glasniku oktobra 2010. godine.

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Snežana Pejčić
direktor Sektora
računovodstva

Savo Petrović
Izvršni direktor za
finansije i računovodstvo

KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD

IZVRŠNI ODBOR

Beograd, 01.11.2016. godine

Broj: 25193

Na osnovu člana 31. Statuta Komercijalne banke AD. Beograd, a u skladu sa članom 50, 51, 52 i 53. Zakona o tržištu kapitala i članom 2. i 33. Zakona o računovodstvu, Izvršni odbor Banke 01.11.2016. godine usvaja

ODLUKU

O ODOBRAVANJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA KOMERCIJALNE BANKE AD BEOGRAD
ZA PERIOD JANUAR – SEPTEMBAR 2016. GODINE

I

Odobravaju se Finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2016. godine:

1. Bilans stanja na dan 30.09.2016. godine,
2. Bilans uspeha za period od 01.01. do 30.09.2016. godine,
3. Izveštaj o ostalom rezultatu u periodu 01.01. do 30.09.2016. godine,
4. Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01. do 30.09.2016. godine,
5. Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01. do 30.09.2016. godine,
6. Napomene uz finansijske izveštaje za period od 01.01. do 30.09.2016. godine, u tekstu koji je sastavni deo ove odluke

Odobrava se Izveštaj o poslovanju Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2016. god.

II

Ovlašćuju se: izvršni direktor za finansije i računovodstvo Savo Petrović, direktor Sektora računovodstva Snežana Pejčić i direktor Sektora finansijskog kontrolinga, planiranja i budžetiranja Dragana Romandić da potpišu Finansijske izveštaje Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2016. godine i Izveštaj o poslovanju Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2016. godine iz tačke I ove odluke.

III

Zadužuje se Sektor računovodstva, Sektor finansijskog kontrolinga, planiranja i budžetiranja i Sektor hartija od vrednosti i finansijskih tržišta da Finansijske izveštaje Komercijalne banke AD Beograd za period od 01.01. do 30.09.2016. godine, iz tačke I ove odluke, dostavi Komisiji za hartije od vrednosti i Beogradskoj berzi do 15.11.2016. godine u skladu sa članom 53. Zakona o tržištu kapitala.

IZJAVA

Pojedinačni finansijski izveštaji Komercijalne banke AD Beograd za period 01.01.2016. do 30.09.2016. godine, nisu revidirani.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, Komercijalna banka AD Beograd vrši samo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja.

Izjava se daje u skladu sa članom 52. stav 7. Zakona o tržištu kapitala.

Snežana Pejčić

direktor Sektora
računovodstva

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Savo Petrović

Izvršni direktor za
finansije i računovodstvo